

**ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕΡΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ -
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ**

ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗ

Δίκτυο Επιχειρήσεων – Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας

ΜΑΡΤΙΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1.1 Πλαίσιο αναφοράς	3
1.2 Σκοπιμότητα	4
1.3 Μεθοδολογία	5
1.4 Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί	6
2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	8
2.1 Επισκόπηση χαρακτηριστικών της Περιοχής Τοπικού Προγράμματος.....	8
2.1.1 Παραγωγικό πρότυπο της περιοχής & στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	8
2.1.2 Χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων του αγροτουριστικού τομέα	13
2.1.3 Διεθνή & Εθνικά Πρότυπα Ποιότητας στην Περιοχή Παρέμβασης.....	16
2.1.4 Εφαρμοζόμενα Τοπικά Πρότυπα Διαχείρισης Ποιότητας	20
2.2 Επισκόπηση χαρακτηριστικών υφιστάμενων δικτύων	23
2.2.1 Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ & Ενέργειες δικτύωσης.....	23
2.2.2 Κατηγορίες υφιστάμενων δικτύων - λειτουργική οργάνωση.....	25
2.3 Ενέργειες δικτύων.....	30
2.2.4 Εφαρμοζόμενα Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας.....	33
2.2.5 Αποτίμηση – σύνοψη συμπερασμάτων δικτύωσης Κ.Π. LEADER+.....	35
3. ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	38
3.1 Ορισμός, βασικά χαρακτηριστικά και αρχές ΤΣΠ	38
3.2 Στόχοι	40
3.3 Νομική μορφή φορέα	42
3.4 Μέλη Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.....	44
3.5 Απαιτούμενες ενέργειες ωρίμανσης	46
3.6 Προτεινόμενες δράσεις Φορέα	48
3.7 Οφέλη για τις επιχειρήσεις.....	50
4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΠΣ.....	52
4.1 Οργανωτικό Πλαίσιο Λειτουργίας.	53
4.2 Πλαίσιο Προδιαγραφών Ποιότητας ΤΣΠ.....	56
4.3 Πλαίσιο Λειτουργίας Επιτροπών Αξιολόγησης & Ελέγχου	59
4.4 Πιστοποίηση μελών – Σήμα ποιότητας τοπικού Συμφώνου	60
5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	61
5.1 Σχέδιο Καταστατικού ΤΠΣ στο Νομό Σερρών	62

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Πλαίσιο αναφοράς

Με τις αριθ. 3185/13.4.2009 & 5807/29.6.09, 5954/2.7.2009 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, εγκρίθηκε το τοπικό πρόγραμμα Άξονα 4 (ΠΑΑ): «Εφαρμογή της Προσέγγισης LEADER στο Νομός Σερρών » σύμφωνα με το οποίο η Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ η οποία αποτελεί την Ομάδα Τοπικής Δράσης, στο πλαίσιο του μέτρου 431 με τίτλο «Λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή» και του υπομέτρου 431β1 με τίτλο «Εκπόνηση Μελετών – Εμπειρογνωμοσυών», προέβη στην εκπόνηση της Εμπειρογνωμοσύνης με τίτλο **«Σύσταση και Οργάνωση Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας Επιχειρήσεων του Αγροτουριστικού τομέα στο Ν. Σερρών»**

1.2 Σκοπιμότητα

Με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος LEADER + θεμελιώθηκε, η σημασία της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών ως συγκριτικό πλεονέκτημα για την περιοχή, αλλά και η έννοια και η αξία της δικτύωσης ως μιας δομή που μπορεί να συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι μικρές κυρίως επιχειρήσεις και οφείλονται στον έντονα ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Στα πλαίσια της εφαρμογής του Άξονα 4: «Εφαρμογή της Προσέγγισης LEADER του προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007 – 2013» (Π.Α.Α.), στο νομό Σερρών, πέρα της εφαρμοστέας πολιτικής ποιότητας κύριο χαρακτηριστικό της προτεινόμενης στρατηγικής είναι η ενσωμάτωση των πλούσιων πολιτιστικών πόρων της περιοχής στη διαδικασία προώθησης των τοπικών προϊόντων και παράλληλα η προσπάθεια αναβάθμισης της ποιότητας των τοπικών προϊόντων, υπηρεσιών και ανθρωπίνου κεφαλαίου.

Στα πλαίσια των προαναφερόμενων χαρακτηριστικών της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος, η ΟΤΔ λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη το γεγονός πως η βελτίωση του αγροτουριστικού περιβάλλοντος είναι μία συνεχής διαδικασία, η οποία για το σύνολο της περιοχής θα πρέπει να έχει συγκεκριμένους κανόνες και να παρακολουθείται, έκρινε απαραίτητη την εκπόνηση της παρούσας εμπειρογνωμοσύνης με τίτλο **«Σύσταση και Οργάνωση Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας Επιχειρήσεων του Αγροτουριστικού τομέα στο Ν. Σερρών».**

Στόχος της εμπειρογνωμοσύνης είναι να ενημερώσει, να προετοιμάσει και να υποδείξει τρόπους για την εδραίωση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα πλαίσια δημιουργίας ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας μεταξύ των επιχειρήσεων της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Σερραϊκής υπαίθρου.

Η παρούσα μελέτη, αξιοποιώντας την αποκτηθείσα εμπειρία από τη δημιουργία και την μέχρι τώρα λειτουργία σειράς δικτύων επιχειρήσεων (Clusters), που δημιουργήθηκαν κατά την εφαρμογή της Κ.Π. LEADER+, διερευνά τις τοπικές συνθήκες, αποτελώντας έναν χρήσιμο και καθοριστικής σημασίας οδηγό, για την εφαρμογή ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.

1.3 Μεθοδολογία

Η μεθοδολογική προσέγγιση της εκπόνησης της μελέτης στηρίχθηκε σε πρωτογενή έρευνα στοιχείων και σε δευτερογενή έρευνα αξιολόγησης στοιχείων βιβλιογραφίας. Η πρωτογενή έρευνα αφορούσε κατά κύριο λόγο, την διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης στην περιοχή παρέμβασης δίνοντας έμφαση στην ποιοτική αξιολόγηση των στοιχείων και λιγότερο στην ποσοτική, ενώ η δευτερογενής έρευνα αφορούσε στοιχεία σχετικά με τα τοπικά σύμφωνα ποιότητας και την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα στο δεύτερο κεφάλαιο της μελέτης γίνεται κατ' αρχήν αποτύπωση και ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης που αφορά το παραγωγικό πρότυπο της περιοχής, τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων του αγροτουριστικού τομέα με αξιολόγηση των κυριότερων σημείων που αφορούν την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας και τα εφαρμοζόμενα τοπικά πρότυπα ποιότητας. Εν συνεχεία γίνεται αποτύπωση των χαρακτηριστικών λειτουργίας των υφιστάμενων δικτύων που έχουν δημιουργηθεί κυρίως μέσα στα πλαίσια της προηγούμενης εφαρμογής της πρωτοβουλία leader+ στο νομό Σερρών και ειδικότερα παρατίθενται στοιχεία που αφορούν τις κατηγορίες των δικτύων, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, ενέργειες που υλοποιήθηκαν από αυτά και τέλος αποτυπώνονται τα συμπεράσματα.

Στο τρίτο κεφάλαιο της μελέτης με βάση και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ενοτήτων αποτυπώνονται τα βασικά στοιχεία του προτεινόμενου φορέα διαχείρισης του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας και αναλύονται κωδικοποιούνται οι απαραίτητες παράμετροι - οδηγίες, ίδρυσης και λειτουργίας ενός φορέα δικτύωσης των επιχειρήσεων με σκοπό την εγκαθίδρυση από αυτόν ενός Τοπικού Συμφώνου ποιότητας με ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται στις ενέργειες ωρίμανσης δημιουργίας ενός τέτοιου φορέα.

Τέλος στην τελευταία ενότητα της μελέτης αυτής δίνονται κατευθύνσεις και πληροφορίες για το οργανωτικό και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Τοπικού Συμφώνου (το καταστατικό και τον κανονισμό λειτουργίας), όπως επίσης και πληροφορίες που αφορούν την σύνταξη των προδιαγραφών ποιότητας λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία που αφορούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής του τοπικού προγράμματος αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Σερραϊκής Υπαιθρου.

1.4 Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Η συγκεκριμένη ενότητα σκοπό έχει να αποσαφηνίσει τους όρους βασικών εννοιών που υπάρχουν και επαναλαμβάνονται στο κείμενο της εμπειρογνωμοσύνης και πιθανόν να αποτελέσουν πεδίο σύγχυσης του ενδιαφερόμενου αναγνώστη, ο οποίος δεν έχει προηγούμενη εμπειρία των όρων αυτών.

Δίκτυο : Ο ορισμός των δικτύων έχει αποτελέσει αντικείμενο σύγχυσης διότι ως έννοια καλύπτει ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών επιχειρηματικών δομών και εκτείνεται σε διεθνές επίπεδο και περιφερειακό επίπεδο με αναφορά σε παραγωγικά συστήματα με πολύ ευρείς στόχους. Ένας από τους πιο διαδομένους ορισμούς αναφέρει πως τα Δίκτυα/Clusters αποτελούν μία γεωγραφική συγκέντρωση αλληλοσυνδεδεμένων Επιχειρήσεων και σχετιζόμενων φορέων οι οποίοι συνδέονται με κοινές τεχνολογίες και ικανότητες. Συνήθως βρίσκονται σε μία περιορισμένη γεωγραφικά περιοχή διευκολύνοντας την επικοινωνία των επιχειρήσεων την διακίνηση εμπορευμάτων και πρώτων υλών και επιτρέπουν τις προσωπικές επαφές.

Σε κάθε περίπτωση όλοι οι ορισμοί που έχουν διατυπωθεί για να περιγράψουν τα δίκτυα περιλαμβάνουν την γεωγραφική συγκέντρωση σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, την κλαδική εξειδίκευση, την διασύνδεση και επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων του δικτύου με τυπική ή άτυπη μορφή και την ενσωμάτωση θεσμικών φορέων (πανεπιστήμια, συλλογικοί φορείς κτλ)

Clusters : Όρος ο οποίος αρκετές φορές χρησιμοποιείται παράλληλα με το όρο δίκτυο ως ταυτόσημος με αυτόν. Συνήθως τα Clusters είναι ανοικτά δίκτυα με λόγους σύστασης που αφορούν συγκεκριμένα τις πλουτοπαραγωγικές πηγές, την εγγύτητα των αγορών ή ιστορικούς λόγους και η δομή τους είναι συνήθως άτυπη.

Ανοικτά δίκτυα : Πρόκειται για δίκτυα που από την σύστασή καθορίζεται πως ο αριθμός των μελών δεν είναι περιορισμός αλλά υπάρχει η συνεχής δυνατότητα εγγραφής νέων μελών

Κάθετα Δίκτυα : Δίκτυα όπου τα μέλη – επιχειρήσεις αναπτύσσουν κάποιο βαθμό εξειδίκευσης και συνδέονται μεταξύ τους σε μία αλυσίδα παραγωγής ενός προϊόντος Τα δίκτυα αυτά στηρίζονται σε σχέσεις εισροών – εκροών, αποτελούνται δηλαδή από

επιχειρήσεις που εμπλέκονται από την παραγωγή, την αποθήκευση & διανομή έως και το μάρκετινγκ και τις πωλήσεις ενός προϊόντος.

Οριζόντια Δίκτυα: Τα δίκτυα αυτά αποτελούνται από επιχειρήσεις οι οποίες συναγωνίζονται μεταξύ τους (παράγουν δηλαδή το ίδιο ή παρόμοια προϊόντα). Συνήθως τα δίκτυα αυτά συνίστανται με στόχο την κοινή προώθηση, την έρευνα και ανάπτυξη νέων προϊόντων, την κοινή προμήθεια πρώτων υλών κτλ.

Συμπληρωματικά Δίκτυα : Τα δίκτυα αυτά αποτελούνται από επιχειρήσεις οι οποίες δεν συναγωνίζονται μεταξύ τους ούτε συνδέονται μεταξύ τους σε μία αλυσίδα παραγωγής. Συνήθως τα δίκτυα αυτά συνίστανται για την προώθηση κοινών συμφερόντων διαφορετικών κλάδων επιχειρήσεων για την διαμόρφωση ολοκληρωμένων πακέτων προϊόντων και υπηρεσιών, την καθιέρωση συγκεκριμένων προδιαγραφών ποιότητας, την περιβαλλοντική προστασία κ.α.

Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας: Πρόκειται συνήθως για συμπληρωματικά δίκτυα τα οποία προκύπτουν από μία κοινή συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων και άλλων φορέων μιας συγκεκριμένης περιοχής, και έχουν ως στόχο την εξασφάλιση ορισμένων ελαχίστων κριτηρίων σχετικών με τις συνθήκες λειτουργίας τους, την ποιότητα των παραγομένων προϊόντων και των παρεχομένων υπηρεσιών.

2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

2.1 Επισκόπηση χαρακτηριστικών της Περιοχής Τοπικού Προγράμματος

2.1.1 Παραγωγικό πρότυπο της περιοχής & στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Πρωτογενής τομέας

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί για την περιοχή παρέμβασης τον σημαντικότερο κλάδο καθώς συνολικά στο πρωτογενή τομέα απασχολείται το 44,70 % των απασχολούμενου πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης.

Ο γεωργικός τομέας της περιοχής παρέμβασης παρουσιάζει διαρθρωτικά προβλήματα με τον πολυτεμαχισμό του γεωργικού κλήρου, τη μικρή διασπορά των καλλιεργειών και την έντονη εξειδίκευση σε παραδοσιακές καλλιέργειες όπως βαμβάκι, σιτηρά, ρύζι μηδική καπνός που προκάλεσαν υψηλή εξάρτηση του εισοδήματος από τις επιδοτήσεις. Ο αριθμός των παραγωγών και η έκταση που καλλιεργείται με ποιοτικά προϊόντα (βιολογικά κλπ) είναι πολύ μικρός (μόλις 2,8%) της καλλιεργούμενης έκτασης.

Στα θετικά στοιχεία του γεωργικού τομέα της περιοχής καταγράφονται :

Η ύπαρξη σημαντικών υποδομών άρδευσης. Η αρδευόμενες εκτάσεις σε ορισμένες πεδινές περιοχές οι οποίες καλλιεργούνται εντατικά ανέρχεται έως και σε 100%.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η ύπαρξη μικρών εστιών όπου δημιουργείται καλλιεργητική εξειδίκευση σε προϊόντα της "άλλης γεωργίας" δηλαδή προϊόντα εκτός των παραδοσιακών εκτατικών καλλιεργειών. Ως τέτοια αναφέρονται τα φασόλια και οι πατάτες των ορεινών κοινοτήτων, τα κεράσια, τα καλλωπιστικά φυτά και τα κηπευτικά.

Παρόμοια είναι η κατάσταση και στον τομέα της κτηνοτροφίας όπου το ζωικό κεφάλαιο της περιοχής παραμένει σε σταθερό μέγεθος, υπάρχει σημαντική παραγωγή πρόβειου και αγελαδινού γάλακτος καθώς και αιγοπρόβειου και βόειου κρέατος όμως το ποσοστό τυποποίησης και μεταποίησης των προϊόντων αυτών παραμένει χαμηλό.

Η ύπαρξη σημαντικών εκτάσεων βοσκοτόπων στα ορεινά και ημιορεινά κυρίως Δημοτικά Διαμερίσματα της περιοχής επιτρέπει την περαιτέρω ανάπτυξη της εκτατικής κτηνοτροφίας.

Δευτερογενής τομέας

Το 17,87% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού απασχολείται στον δευτερογενή τομέα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία από το Μητρώο Επιχειρήσεων της ΕΣΥΕ (για το έτος 2004) καθώς και ύστερα από επιτόπια έρευνα (σχετικά με το δήμο Σερρών), στην περιοχή παρέμβασης δραστηριοποιούνται 998 επιχειρήσεις σε σύνολο νομού 3.339. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων του μεταποιητικού τομέα ανήκει στο κλάδο των κατασκευών και ακολουθούν οι κλάδοι των τροφίμων και ποτών, των ειδών ένδυσης, των μετάλλων και των επίπλων. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης ανά κωδικό ΣΤΑΚΟΔ.

Πίνακας 2.1 Αριθμός επιχειρήσεων ανά Κωδικό Στακόδ στην περιοχή παρέμβασης

ΣΤΑΚΟΔ 03	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
0	Άγνωστος Κλάδος	74
11	Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου· βοηθητικές δραστηριότητες συναφείς με την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου, με εξαίρεση τις μελέτες	1
14	Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες	4
15	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών	106
17	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	9
18	Κατασκευή ειδών ένδυσης· κατεργασία και βαφή γουναρικών	107
19	Κατεργασία και δέψη δέρματος· κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελλοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων	2
20	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	42
21	Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί	6
22	Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής	8
24	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	1
25	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	11
26	Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά	20
27	Παραγωγή βασικών μετάλλων	5
28	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	92
29	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.	38
30	Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών	0
31	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.	6
32	Κατασκευή εξοπλισμού και συσκευών ραδιοφωνίας, τηλεόρασης και επικοινωνιών	1
33	Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους	1
34	Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	2
35	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	0
36	Κατασκευή επίπλων· λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.	74
37	Ανακύκλωση	1
40	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και ζεστού νερού	8
41	Συλλογή, καθαρισμός και διανομή νερού	1
45	Κατασκευές	378

Πηγή : Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΣΥΕ, Επιτόπια έρευνα 2008

Όσον αφορά την εξαγωγική δραστηριότητα στην περιοχή παρέμβασης για το έτος 2008, δραστηριοποιούνται 47 επιχειρήσεις που εξαγουν προϊόντα σε σύνολο 100 του νομού Σερρών. Πολλές από αυτές βρίσκονται κοντά στον οδικό άξονα Προμαχώνας -

Σέρρες – Θεσ/νίκη (κάθετος της εγνατίας οδού) που συνδέει τη βόρεια Ελλάδα με την Βουλγαρία και τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές Χώρες. Η εξαγωγική δραστηριότητα απευθύνεται πρωτίστως στις Βαλκανικές χώρες και μετά στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή εξάγουν κυρίως είδη διατροφής (ζάχαρη, ρύζι κλπ) και υλικά οικοδομών (ξυλεία, έπιπλα, κουφώματα κλπ). Η περιοχή χαρακτηρίζεται από μέτρια βιομηχανική και βιοτεχνική δραστηριότητα, ενώ υπάρχουν σχετικά λίγες μονάδες επεξεργασίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αλλά η ενίσχυση αυτών και η δημιουργία – ίδρυση νέων σύγχρονων μεταποιητικών μονάδων θα αποφέρει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία των προϊόντων και βελτίωση του γεωργικού εισοδήματος στην περιοχή παρέμβασης.

Τριτογενής τομέας

Στην περιοχή παρέμβασης το 33,02% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της περιοχής απασχολείται στον τριτογενή τομέα.

Η διάρθρωση του τριτογενή τομέα της περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζεται από σχετικά ικανοποιητικό επίπεδο υπηρεσιών με ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τις μικρού μεγέθους επιχειρήσεις κυρίως οικογενειακής μορφής που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με το λιανικό εμπόριο και τον τουριστικό τομέα όπου διαφαίνονται σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης. Ειδικότερα στο τομέα του τουρισμού διαπιστώνεται η ύπαρξη αξιόλογου ενδογενούς δυναμικού που σχετίζεται με στοιχεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και ποιοτικά τοπικά παραδοσιακά προϊόντα, που δημιουργούν δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών και δυναμικών μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι επιχειρήσεις της περιοχής παρέμβασης ανά κωδικό ΣΤΑΚΟΔ.

Πίνακας 2.2 Αριθμός επιχειρήσεων ανά Κωδικό ΣΤΑΚΟΔ στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης

ΣΤΑΚΟΔ 03	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩ Ν
50	Εμπόριο, συντήρηση και επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών	236
51	Χονδρικό εμπόριο και εμπόριο με προμήθεια, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών	335
52	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών· επισκευή ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	840
55	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	551
60	Χερσαίες μεταφορές. Μεταφορές μέσω αγωγών	70
63	Βοηθητικές και συναφείς προς τις μεταφορές δραστηριότητες· δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων	29
64	Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες	8
65	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές εταιρείες και τα ταμεία συντάξεων	8

ΣΤΑΚΟΔ 03	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩ Ν
67	Δραστηριότητες συναφείς με τις δραστηριότητες ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών	2
70	Δραστηριότητες σχετικές με ακίνητη περιουσία	2
71	Εκμίσθωση μηχανημάτων και εξοπλισμού χωρίς χειριστή· εκμίσθωση ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	36
72	Πληροφορική και συναφείς δραστηριότητες	3
73	Έρευνα και ανάπτυξη	1
74	Άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες	179
75	Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	5
80	Εκπαίδευση	8
85	Υγεία και κοινωνική μέριμνα	11
90	Διάθεση λυμάτων και απορριμμάτων· υγιεινή και παρόμοιες δραστηριότητες	3
91	Δραστηριότητες οργανώσεων με μέλη μ.α.κ.	8
92	Ψυχαγωγικές, πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες	38
93	Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	72

Πηγή : Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΣΥΕ, Επιτόπια έρευνα 2008

Σύμφωνα με την ανάλυση των στοιχείων του τριτογενή τομέα παρατηρείται έλλειψη στο επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σε ότι αφορά τον κλάδο του εμπορίου το βασικό χαρακτηριστικό είναι η μικρή ανάπτυξη του χονδρεμπορίου ενώ στα περισσότερα δημοτικά διαμερίσματα και δήμους, εμφανίζεται να κυριαρχεί το λιανικό εμπόριο.

Στο τομέα του τουρισμού και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται γύρω από αυτόν, διακρίνεται ιδιαίτερα θετικές προοπτικές καθώς η περιοχή διαθέτει πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους ενώ παράλληλα τα στοιχεία του κεφαλαίου της τουριστικής ζήτησης δείχνουν μία πρώιμη τουριστική ανάπτυξη.

Μερικές από τις ενέργειες σχετικές με την ανάπτυξη του τουρισμού οι οποίες θα μπορούσαν να αφορούν την ανάδειξη και προβολή του τοπικού παραδοσιακού τρόπου ζωής, τη συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων και την προβολή τους ως πολιτιστικό αγαθό του τόπου, τη δημιουργία καταλυμάτων και ξενώνων, αθλητικών χώρων και χώρων εκθέσεων της λαογραφικής τέχνης, η οποία αποτελεί σημαντικό πλούτο της περιοχής.

Έχει αποδειχθεί ότι η τουριστική βιομηχανία δίδει μια σειρά από μοναδικές ευκαιρίες και δημιουργεί προοπτικές για τη συμμετοχή αποκλεισμένων κατοίκων και τοπικών φορέων σε νέες δραστηριότητες, ενώ συμβάλλει στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης με την είσοδο νέων ειδικοτήτων στην τοπική αγορά εργασίας.

Οι δυνατότητες του τουριστικού δυναμικού της περιοχής παρέμβασης διαφαίνονται ιδιαίτερα σημαντικές καθώς το παραγωγικό σύστημα της διαθέτει όλα εκείνα τα απαραίτητα ενδογενή στοιχεία για την ανάπτυξη του εναλλακτικού και του ποιοτικού τουρισμού, (οικοτουρισμό, αγροτουρισμό, θρησκευτικό και ιαματικό τουρισμό).

Η ανάπτυξη του τουρισμού και η σύνδεση του με τον πρωτογενή τομέα, την πολιτιστική και θρησκευτική παράδοση και με τον θαυμάσιο φυσικό χώρο της περιοχής, με ταυτόχρονη ενίσχυση των δημοσίων και ιδιωτικών υπηρεσιών, μπορεί μακροπρόθεσμα να διαφοροποιήσει την εικόνα της περιοχής και να δημιουργήσει ένα πυρήνα τουριστικής ανάπτυξης.

Στρατηγική ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης & αναγνωρίσιμη ποιότητα

Σημαντικότερο στοιχείο αναφοράς της στρατηγική του τοπικού προγράμματος στην εφαρμογή της νέας προσέγγισης LEADER στο νομό Σερρών αποτελεί η βέλτιστη διασύνδεση των πόρων μέσω της διοχέτευσης τοπικών προϊόντων ποιότητας στο τουριστικό κύκλωμα το οποίο θα αποτελέσει το όχημα στην προσπάθεια της βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας και της τόνωσης της εξωστρέφειας ολόκληρου του τοπικού παραγωγικού συστήματος και η ενσωμάτωση ενός πλέγματος πολιτιστικών δράσεων και διαδρομών που θα «επενδύσει» τους τόπους, τα προϊόντα, και τις υπηρεσίες στην περιοχή παρέμβασης, σε μια προσπάθεια να γίνουν όλα αυτά ελκυστικότερα.

Η ποιότητα για την οποία γίνεται αναφορά ανωτέρω και σχετίζεται με την παραγωγή των τοπικών προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών όσο και η ενσωμάτωση στοιχείων του πολιτισμού και την παράδοσης στην παραγωγική διαδικασία, σκοπό έχουν να διαφοροποιήσουν να ταυτοποιήσουν και να προβάλουν τα προϊόντα αυτά και την μοναδικότητα της περιοχής.

Στα πλαίσια αυτά προκύπτει ως ανάγκη ή προσπάθεια ανάδειξης της ποιότητας και της μοναδικότητας της περιοχής όχι μόνο μέσα από μεμονωμένες προσπάθειες επιχειρήσεων ή φορέων ή ακόμα και εστιασμένες ενέργειες σε επιμέρους τομείς αλλά και μέσα από μία συλλογική προσπάθεια του συνόλου των επιχειρήσεων και των φορέων που εμπλέκονται στο τουριστικό κύκλωμα. Η σύσταση ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας για το σύνολο της περιοχής αλλά και της ευρύτερης Σερραϊκής υπαίθρου, θα διασφάλιση την συνεργασία των επιχειρήσεων της περιοχής για την επίτευξη και διατήρηση της ποιότητας σε υψηλό επίπεδο, ενώ παράλληλα μπορεί να δημιουργήσει μια γενικότερη αίσθηση ότι το συνολικό προϊόν του αγροτουριστικού τομέα είναι προϊόν ανώτερης αξίας και θα βοηθήσει στην δημιουργία ονόματος για την περιοχή η οποία θα ξεφεύγει από τα στενά εμπορικά όρια.

2.1.2 Χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων του αγροτουριστικού τομέα

Δευτερογενής Τομέας (επιχειρήσεις και προϊόντα του αγροδιατροφικού τομέα)

Στον αγροδιατροφικό τομέα την περιοχή παρέμβασης λειτουργούν περισσότερες από 50 επιχειρήσεις σύμφωνα με στοιχεία του επιμελητηρίου Σερρών. Οι περισσότερες από αυτές δραστηριοποιούνται στο κλάδο των δημητριακών και ειδικότερα στην επεξεργασία του ρυζιού και σιτηρών καθώς εντός της περιοχής παράγεται μεγάλη ποσότητα των παραπάνω προϊόντων, ενώ ακολουθούν ο κλάδος του γάλακτος και του κρέατος και των βιολογικών προϊόντων.

Επίσης, υπάρχει σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων στον τομέα των ειδών διατροφής (77 επιχειρήσεις που αφορούν την παραγωγή σαλατών, εργαστήρια μπουγάτσας, μεταποίηση αλλαντικών, ακανέ κ.α.). Ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνται στις επιχειρήσεις αυτές συνήθως δεν ξεπερνά τους δέκα 10 υπαλλήλους. Στο πλείστο των περιπτώσεων πρόκειται για μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις.

Γενικότερα η περιοχή αποτελεί την έδρα επιχειρήσεων που παράγουν παραδοσιακά τοπικά προϊόντα. Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων αυτών ως τοπικά ή ποιοτικά ανεξαρτήτως κλάδου μπορεί να αναφέρεται στην μοναδική ποικιλία στην μονοπαραγωγή ή μονοπώλιο στην μοναδική παραγωγή λόγω εδαφοκλιματικών συνθηκών, στο ιδιαίτερο τρόπο παραγωγής κ.α.

Τέτοια προϊόντα που μπορούν να χαρακτηριστούν ως τοπικά προϊόντα ποιότητας είναι τα εξής, (χωρίς να αποκλείονται και άλλα στα οποία δεν γίνεται αναφορά), οι πατάτες Βροντούς, οι πατάτες Ορεινής, τα φασόλια Ορεινής, τα κεράσια Αναστασιάς, τα αμύγδαλα Βισαλτίας, οι ελιές Ελαιώνα, το Κρέας Βουβαλιού Κερκίνης και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από αυτό, το Νερό Νιγρίτας, ο ακανές, τα λουκάνικα Ηράκλειας και γενικότερα τα αλλαντικά Σερρών, η μπουγάτσα, γλυκά του κουταλιού, σαλάτες κ.α.

Τριτογενής τομέας (Υπηρεσίες - Εμπόριο - Τουριστικά Καταλύματα - Μονάδες Εστίασης/Αναψυχής)

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες στην περιοχή μελέτης δεν μπορούν να κριθούν ιδιαίτερα ικανοποιητικές καθώς υπάρχει σχετικά μικρός αριθμός υπηρεσιών (483) συγκριτικά με τις συνολικά που δραστηριοποιούνται στο Νομό (2.620). Από τις 483 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή το 1/3 περίπου συγκεντρώνεται στο Δήμο Σιδηροκάστρου το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της περιοχής παρέμβασης ενώ ακολουθεί η Νέα Ζίχνη, το δεύτερο μεγαλύτερο αστικό κέντρο.

Στην περιοχή παρέμβασης, έχουν καταγραφεί, με συνδυασμό στοιχείων του Επιμελητηρίου των Σερρών και επιτόπιας έρευνας, , συνολικά 1.411 καταστήματα εκ των οποίων τα 335 στο χονδρικό εμπόριο (ποσοστό 23,7%) και 1.076 στο λιανικό εμπόριο (ποσοστό 76,3%). Τα περισσότερα καταστήματα, σε ποσοστό που αγγίζει το 40%, συγκεντρώνονται στους δήμους Σιδηροκάστρου και Νέας Ζίχνης..

Στην περιοχή παρέμβασης υπάρχουν σήμερα 14 ξενοδοχεία συνολικής δυναμικότητας 744 κλινών. Από αυτά 1 είναι κατηγορίας 5*, 6 είναι κατηγορίας 3*, 2 κατηγορίας 2* και 5 ανήκουν στην κατηγορία των επιπλωμένων διαμερισμάτων εκ των οποίων 4 είναι 3 κλειδιών και 1 είναι 2 κλειδιών. Σε πολλά απ' αυτά ο επισκέπτης μπορεί να βρει δωμάτια Business Class, νυφικές σουίτες, αίθουσες σεμιναρίων και εγκαταστάσεις υδρομασάζ. Από τα 15 ξενοδοχεία που υπάρχουν στην περιοχή παρέμβασης τα 7 βρίσκονται στην περιοχή του Αγκίστρου (ποσοστό 50%) με συνολική δυναμικότητα 185 κλίνες (ποσοστό 25% επί του συνόλου των κλινών), 3 στην περιοχή του Σιδηροκάστρου (ποσοστό 22%) με συνολική δυναμικότητα 308 κλίνες (ποσοστό 41% επί του συνόλου των κλινών), 2 στην περιοχή του Λευκώνα (ποσοστό 14%) με δυναμικότητα 162 κλίνες (ποσοστό 22% επί του συνόλου των κλινών) και 2 στην περιοχή της Ορεινής (ποσοστό 14%) με δυναμικότητα 89 κλίνες (ποσοστό 12% επί του συνόλου των κλινών). Στο Παράρτημα σημείο 8 παρατίθεται πίνακας (2.2.5.4.1) με τις επωνυμίες των τουριστικών καταλυμάτων της περιοχής, την περιοχή χωροθέτησης, τη δυναμικότητα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Επιπλέον στο σύνολο της περιοχής μελέτης εντοπίζονται τρία ορειβατικά καταφύγια τα οποία ανήκουν στους ορειβατικούς συλλόγους Σερρών, Νιγρίτας και Αγίου Πνεύματος. Ο ορειβατικός σύλλογος Σερρών διαχειρίζεται το καταφύγιο του χιονοδρομικού κέντρου του Λαϊλιά το οποίο μπορεί να φιλοξενήσει έως 80 άτομα, ο Ορειβατικός Σύλλογος Νιγρίτας το καταφύγιο στη θέση "Τσιπλάκης" του όρους Βερτίσκος με δυνατότητα φιλοξενίας 20 ατόμων και ο Ορειβατικός Σύλλογος Αγίου Πνεύματος το καταφύγιο που βρίσκεται σε απόσταση 10 χιλιομέτρων από το Άγιο Πνεύμα στο Μενοίκιο όρος με δυνατότητα φιλοξενίας 15 ατόμων.

Στην περιοχή παρέμβασης σήμερα δραστηριοποιούνται 537 επιχειρήσεις με κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών διατροφής. Τέτοιες είναι εστιατόρια, ταβέρνες, ουζερί, αλυσίδες γρήγορου φαγητού, σνακ –μπαρ κ.α και βρίσκονται χωροθετημένες τόσο στα μεγάλα οικιστικά κέντρα όσο και στα μικρότερα Δημοτικά Διαμερίσματα. Ο γεωργοκτηνοτροφικός χαρακτήρας της περιοχής εξασφαλίζει την τροφοδότηση αυτών των επιχειρήσεων με ικανοποιητικές ποσότητες ποιοτικών τοπικών προϊόντων (κρέατα, γεωργικά προϊόντα) δίνοντας τους ένα σημαντικό πλεονέκτημα. Με στόχο

την αξιοποίηση του στοιχείου αυτού, απαιτείται η με κάποιο τρόπο πιστοποίηση και ταυτοποίηση αυτών των προϊόντων καθώς και η ποιοτική αναβάθμιση από τις επιχειρήσεις των υπηρεσιών που προσφέρουν. Οι ενέργειες αυτές θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα τους και θα τις καταστήσουν πιο ελκυστικές.

2.1.3 Διεθνή & Εθνικά Πρότυπα Ποιότητας στην Περιοχή Παρέμβασης

Ποιότητα ενός προϊόντος ή υπηρεσίας μπορούμε να ονομάσουμε τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή της υπηρεσίας που ικανοποιούν πλήρως ή και ξεπερνούν τις προσδοκίες του πελάτη και ικανοποιούν δεδομένες προδιαγραφές. Επιπλέον ποιότητα είναι το σύνολο των ιδιοτήτων και στοιχείων του, της κατασκευής, της παραγωγής και της συντήρησης, μέσω των οποίων ένα προϊόν ή υπηρεσία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του πελάτη. Ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που αφορούν την ποιότητα είναι πως αυτή θα πρέπει να οργανωθεί και να διαπιστωθεί. Όταν μιλάμε για Πιστοποίηση εννοούμε τη διαβεβαίωση ότι η επιχείρηση λειτουργεί με προδιαγραφές, ώστε το παραγόμενο προϊόν ή η παρεχόμενη υπηρεσία να έχει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ποιότητας.

Οι επιχειρήσεις της περιοχής αρχίζουν σε όλο και αυξανόμενο βαθμό να συνειδητοποιούν τη σημασία της πιστοποίησης και αποτελεί πλέον πεποίθηση ότι η υιοθέτηση συστημάτων διαχείρισης ποιότητας συντελεί σημαντικά στη βελτίωση των λειτουργιών της επιχείρησης, στην ορθή χρήση των παραγωγικών πόρων και στη διασφάλιση σταθερής ποιότητας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχονται.

Η πρωτογενής έρευνα στις επιχειρήσεις της περιοχής κατέδειξε πως τα ακολουθούμενα συστήματα πιστοποίησης της ποιότητας βασίζονται κυρίως σε διεθνή και εθνικά πρότυπα με πλέον κοινά αυτά που αναφέρονται κάτωθι:

Πρότυπο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης AGRO 2.1 & 2.2:

Εθνικό πρότυπο διαχείρισης της γεωργικής παραγωγής με όρους που σέβονται και προάγουν το περιβάλλον και την ποιότητα των γεωργικών προϊόντων λαμβάνοντας υπ' όψιν τις νομικές απαιτήσεις, τις ισχύουσες προδιαγραφές για τα γεωργικά προϊόντα καθώς και τις πληροφορίες για σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Το πεδίο πιστοποίησης καλύπτει όλες τις γεωργικές καλλιέργειες.

Πρότυπο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης AGRO 3.1 , 3.2, 3.3, 3.4, 3.5 :

Πρόκειται για σύστημα Διαχείρισης για τη Διασφάλιση της Ποιότητας του Χοιρινού Κρέατος. Με τα πρότυπα AGRO 3-1, AGRO 3-2, AGRO 3-3, AGRO 3-4 και AGRO 3-5 παρέχεται στις επιχειρήσεις του κλάδου της χοιροτροφίας η δυνατότητα ανάπτυξης ενός συστήματος διαχείρισης για τη διασφάλιση της ποιότητας ώστε κάθε "κρίκος" της παραγωγής να πιστοποιείται ξεχωριστά και το χοιρινό κρέας που παράγεται από όλα τα πιστοποιημένα στάδια να φέρει το σήμα ποιότητας.

Βιολογική καλλιέργεια

Με τον όρο βιολογική γεωργία εννοούμε την παραγωγή προϊόντων χωρίς καθόλου χρήση φυτοφαρμάκων ή λιπασμάτων. Επιτρέπεται μόνο η χρήση συγκεκριμένων βιολογικών σκευασμάτων. Το μοναδικό μειονέκτημα που έχει η βιολογική γεωργία έναντι των δυο παραπάνω συστημάτων παραγωγής (AGRO, EUREPGAP) είναι ότι δεν μπορεί να εφαρμοσθεί πάντα με επιτυχία σε όλες τις καλλιέργειες ή σε ευαίσθητες περιοχές που παρουσιάζουν εξάρσεις σε εχθρούς ή ασθένειες.

EUREPGAP

Το EUREPGAP είναι ένα πρωτόκολλο παραγωγής γεωργικών προϊόντων που δημιουργήθηκε από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές αλυσίδες σουπερμάρκετ και έχει τεθεί ως εμπορική προδιαγραφή για την αποδοχή των γεωργικών προϊόντων στις ευρωπαϊκές αγορές. Το EUREPGAP βασίζεται στην τήρηση των κωδικών Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (Good Agricultural Practice-GAP) και αφορά τη πιστοποίηση του γεωργικού προϊόντος.

GLOBALGAP

Το GLOBALGAP είναι ένα σύνολο κανονιστικών εγγράφων για πιστοποίηση φρούτων και λαχανικών. Είναι διεθνές πρότυπο που στοχεύει στην παραγωγή ασφαλών τροφίμων, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην υγιεινή και πρόνοια των εργαζομένων. Το πρότυπο δημιουργήθηκε από μέλη όλων των σταδίων της τροφικής αλυσίδας μετά από πρωτοβουλία των μεγάλων Ευρωπαϊκών σουπερμάρκετ και ήδη εφαρμόζεται σε 80 χώρες παγκοσμίως. Αποτελεί διαβατήριο για τις εξαγωγές πολλών αγροτικών προϊόντων.

Πρότυπο Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων ISO 22000

Το διεθνές αυτό πρότυπο καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων για όλες τις επιχειρήσεις στην αλυσίδα τροφίμων οι οποίες χρειάζεται να επιδείξουν την ικανότητά τους να ελέγχουν τους κινδύνους της ασφάλειας τροφίμων. Το πρότυπο εκδόθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) το 2005 και σαν στόχο έχει την παγκόσμια εναρμόνιση όλων των πρότυπων ασφάλειας τροφίμων.

Πρότυπο Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001:2008

Διεθνές πρότυπο το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα σύστημα διαχείρισης της ποιότητας στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να παράγουν προϊόντα τα οποία ικανοποιούν τις νομοθετικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις των πελατών. Κύριος στόχος του προτύπου αποτελεί η ικανοποίηση του πελάτη μέσω καθορισμένων διεργασιών και διαδικασιών. Η εφαρμογή του προτύπου ISO 9001 αποτελεί έναν από τα πρώτους τρόπους αξιολόγησης των προμηθευτών των μεγάλων επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Η εφαρμογή του προτύπου είναι δυνατή σε όλες τις επιχειρήσεις είτε παράγουν είτε παρέχουν υπηρεσίες ανεξαρτήτου μεγέθους και πολυπλοκότητας.

Πρότυπο BRC Global Standard: Food

Το Βρετανικό πρότυπο BRC Global Standard: Food περιλαμβάνει απαιτήσεις ποιότητας, ασφάλειας και υγιεινής στις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται οι επιχειρήσεις τροφίμων που επιθυμούν να εξάγουν κυρίως στις αγγλοσαξονικές χώρες. Η πιστοποίηση κατά BRC αποτελεί πιστοποίηση προϊόντος σύμφωνα με το EN 45011. Η εφαρμογή του συστήματος BRC από τις επιχειρήσεις τροφίμων επιτρέπει τη συμμόρφωση με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή νομοθεσία για την ασφάλεια των τροφίμων

Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001

Αφορούν την διαχείριση του περιβάλλοντος και τον έλεγχο των παραμέτρων λειτουργίας επιχείρησης που επηρεάζουν το φυσικό περιβάλλον. Το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης κατά ISO 14001 παρέχει τη δυνατότητα σε έναν Οργανισμό, να διαμορφώσει μία περιβαλλοντική πολιτική και αντικειμενικούς σκοπούς και στόχους. Για το λόγο αυτό λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις της νομοθεσίας και πληροφορίες σχετικά με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις που ο ίδιος Οργανισμός προκαλεί.

EMAS

Το EMAS είναι μία εθελοντική πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να προάγει τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεων ενός οργανισμού σε θέματα περιβάλλοντος. Στόχος του EMAS είναι να αναγνωριστούν και να επιβραβευτούν οι οργανισμοί, οι οποίοι ξεπερνούν τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και βελτιώνουν συνεχώς τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις. Το ISO 14001 έχει Διεθνή ισχύ ενώ το EMAS είναι Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το EMAS περιλαμβάνει τις απαιτήσεις του ISO 14001 αλλά επιπλέον εμπλουτίζεται και με πρόσθετες απαιτήσεις

Ελληνική Προδιαγραφή για τον Αγροτουρισμό ΕΛΟΤ ΠΡΔ 1417

Πρόκειται για Ελληνική Προδιαγραφή που αφορά τον Αγροτουρισμό και ειδικότερα αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών τουρισμού που παρέχονται στην ελληνική ύπαιθρο και τις απαιτήσεις για την λειτουργία των αγροτουριστικών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τους ορισμούς της Προδιαγραφής, αγροτουριστικές επιχειρήσεις είναι οι επιχειρήσεις εκείνες που δραστηριοποιούνται σε αγροτουριστικούς προορισμούς, -σε περιοχές δηλαδή με μικρό πληθυσμό και περιορισμένη ανάπτυξη τουριστικών υποδομών - και παρέχουν μία από τις παρακάτω υπηρεσίες, Διαμονή, Εστίαση, Περιήγηση στη φύση, Ευαισθητοποίηση, περιβαλλοντική εκπαίδευση, Γνωριμία με τα πολιτισμικά στοιχεία μιας περιοχής, επίσκεψη στα ιστορικά και λοιπά αξιοθέατα, συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής, Γνωριμία με παραδοσιακά επαγγέλματα, αγροτικές μεθόδους παραγωγής και καλλιέργειας καθώς και παραγωγικές διαδικασίες που έχουν εκλείψει.

2.1.4 Εφαρμοζόμενα Τοπικά Πρότυπα Διαχείρισης Ποιότητας

Σε αντίθεση με άλλες περιοχές της ευρωπαϊκής ένωσης στην Ελλάδα έως πρόσφατα δεν είχε αναπτυχθεί η κουλτούρα της δημιουργίας και διάδοσης τοπικών προτύπων ποιότητας. Για την περιοχή παρέμβασης η κοινοτική πρωτοβουλία LEADER + αποτέλεσε το έναυσμα για την παραγωγή και εφαρμογή τοπικών προτύπων στην διαχείριση της ποιότητας καθώς επίσης και την εγκαθίδρυση δικτύων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων είτε ομοειδών είτε συμπληρωματικών με σκοπό την προβολή αλλά και την δημιουργία τοπικών ποιοτικών προδιαγραφών ποιότητας λειτουργίας των επιχειρήσεων. Ειδικότερα στα πλαίσια εφαρμογής της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ στο νομό Σερρών αναπτύχθηκαν τα εξής συστήματα διαχείρισης συνολικά της ποιότητας στην περιοχή.

Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας Δικτύου Οικοξένεια

Στην περιοχή της λίμνης Κερκίνης δημιουργήθηκε το δίκτυο Ανάπτυξης και Ποιότητας Τουριστικών Επιχειρήσεων Κερκίνης με την επωνυμία «ΟΙΚΟΞΕΝΕΙΑ» αποτελούμενο αποκλειστικά από επιχειρήσεις παροχής διανυκτέρευσης της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Κερκίνης (εκτενής αναφορά για την σύσταση, τα μέλη, τον τρόπο λειτουργίας και τις δράσεις του δικτύου γίνεται στην ενότητα 2.2 «Επισκόπηση χαρακτηριστικών υφιστάμενων δικτύων»). Το δίκτυο «Οικοξένεια» ανάμεσα σε άλλες πρωτοβουλίες που ανέλαβε, εκπόνησε και εφάρμοσε Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας που αφορούσε τα μέλη των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε αυτό καθώς και κάθε επιχείρηση παροχής διανυκτέρευσης από την περιοχή της λίμνης Κερκίνης που πιθανόν θα ενταχθεί στο μέλλον σε αυτό.

Κάθε μέλος του δικτύου είναι υποχρεωμένο να τηρεί τις προδιαγραφές του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας που έχει εκπονήσει το δίκτυο και αφορούν α) προδιαγραφές σε σχέση με την όψεις, τους όγκους, το περιβάλλον του κτιρίου, τα υλικά δόμησης και την λειτουργικότητα – οργάνωση των χώρων του, β) προδιαγραφές εξοπλισμού, γ) προδιαγραφές υπηρεσιών. Το δίκτυο λειτουργεί με την μορφή της Αστική μη κερδοσκοπικής εταιρείας και διοικείται από την Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο και εκτός από το καταστατικό του Δικτύου έχει ψηφιστεί και ο εσωτερικός κανονισμός του δικτύου, ο οποίος ορίζει τους κανόνες λειτουργίας μεταξύ των μελών του δικτύου, καθιερώνει επιτροπές συμμόρφωσης και ελέγχου των όρων λειτουργίας του δικτύου και των προδιαγραφών του Συμφώνου Ποιότητας.

Αναλυτικά στοιχεία για τα χαρακτηριστικά του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών διανυκτέρευσης της ευρύτερης περιοχής της λίμνης Κερκίνης δίνονται στην ενότητα 2.2.4 «Εφαρμοζόμενα Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας».

Οδηγός ολοκληρωμένου συστήματος ποιότητας quality makes us big

Στα πλαίσια του διακρατικού σχεδίου συνεργασίας "QUALITY MAKES BIG", ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΜΟΧΛΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ», η Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών, η Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. & η αναπτυξιακή Εταιρεία ASOCIACION PARA EL DESARROLLO DEL CAMPO DE CALATRAVA από την Ισπανία συνεργάστηκαν για την δημιουργία ενός νέου Ολοκληρωμένου Προτύπου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας το οποίο δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη επιμέρους Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας για δραστηριότητες στους κλάδους-Τομείς του ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, της ΑΓΡΟΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ, της ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ και του ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, στο σύνολο των περιοχών των τριών Εταιριών του σχεδίου συνεργασίας.

Μέσα από το διακρατικό σχέδιο συνεργασίας έγινε καταγραφή και διερευνήθηκε επί της ουσίας η εφαρμοζόμενη Μεθοδολογία Διασφάλισης Ποιότητας στις Περιοχές της Διακρατικής Συνεργασίας. Ο στόχος της διαδικασίας αυτής ήταν η ταυτοποίηση ενός νέου μοντέλου με στόχο την πιστοποίηση της ποιότητας όχι μόνο για την κάθε επιχείρηση ξεχωριστά αλλά και για όλη την περιοχή παρέμβασης των εταιριών.

Στα πλαίσια υλοποίησης του διακρατικού σχεδίου συνεργασίας έγινε εφαρμογή του Οδηγού Καλών Πρακτικών και Ποιοτικής Διαχείρισης Επιχειρήσεων και Ενεργειών που αφορά τον Τομέα του Τουρισμού σε δύο επιχειρήσεις διανυκτέρευσης του Νομού ενώ εκδόθηκαν οι αντίστοιχοι οδηγοί Αγρομεταποίησης, Χειροτεχνίας και Πολιτισμού όπως επίσης και συνολικός οδηγός διαχείρισης της ποιότητας.

Σήμα Ποιότητας Ruralita Mediterranea

Το διακρατικό σχέδιο συνεργασίας με τίτλο «Επαναπροσδιορισμός και Ενίσχυση της Μεσογειακής Αγροτικής Υπαίθρου» που εφαρμόστηκε στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος LEADER+ Νομού Σερρών δημιούργησε ένα «εργαλείο» για την πιστοποίηση των τουριστικών υπηρεσιών και προϊόντων με την υιοθέτηση εμπορικού σήματος που συνοδεύεται από κανόνες. Για τις επιχειρήσεις που πιθανόν ήδη να εφαρμόζουν κάποιο σύστημα ποιότητας υπάρχει η δυνατότητα να υιοθετήσουν επιπλέον τα ζητούμενα αυτού του σήματος έτσι ώστε να αποκτήσουν το σήμα της εδαφικής «Μεσογειακής» διαφοροποίησης. Η εγκατάσταση του σήματος είναι μεγάλης σπουδαιότητας αφού πιστοποιεί ουσιαστικά «χώρες» αλλά και

«επιχειρήσεις» με εικόνα χαρακτηριστική της μεσογειακής υπαίθρου που εφαρμόζουν την προσέγγιση LEADER.

2.2 Επισκόπηση χαρακτηριστικών υφιστάμενων δικτύων

2.2.1 Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ & Ενέργειες δικτύωσης

Η Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ είχε στόχο την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ φορέων και δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου. Η Κ.Π. LEADER+ είχε το χαρακτήρα των προηγούμενων εφαρμογών LEADER, δηλαδή την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου μέσα από τη διασύνδεση των Φορέων και Δράσεων. Ωστόσο είχε προστεθεί ένα Plus (+), δηλαδή το κάτι επιπλέον που θα έπρεπε να δώσει η νέα πρωτοβουλία. Το επιπλέον (+) που επιδίωκε να πετύχει η Κ.Π. LEADER+ μέσα από την υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος ήταν η παραγωγή αναβαθμισμένων προϊόντων και υπηρεσιών, η ταυτοποίηση τους με την περιοχή και η βελτίωση της εξωστρέφειάς της. Η πιλοτική διάσταση εξασφαλιζόταν μέσα από ενέργειες συνεργασίας δικτύωσης (clusters) και συντονισμένες κοινές ενέργειες προβολής προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών. Η εφαρμογή της κοινοτικής πρωτοβουλίας LEADER+ στο Νομό Σερρών υπήρξε η απαρχή της ευαισθητοποίησης των επιχειρήσεων και ουσιαστικά η γνωριμία με την έννοια της δικτύωσης των επιχειρήσεων. Με την κοινοτική πρωτοβουλία Leader ουσιαστικά εισήχθη η κουλτούρα της δικτύωσης των επιχειρήσεων ως μέσο για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Συγκεκριμένα χαρακτηριστικό του τοπικού προγράμματος υπήρξε η δέσμευση δικτύωσης επιχειρήσεων του αγρομεταποιητικού και βιοτεχνικού τομέα και επιχειρήσεων του αγροτουριστικού τομέα που θα εντάσσονταν στο Τοπικό Πρόγραμμα. Ειδικότερα η δράση: 1.2.3.2 «Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)» του Τοπικού Προγράμματος αποτέλεσε το έναυσμα για την δημιουργία έξι (6) δικτύων στην ευρύτερη περιοχή του Τοπικού Προγράμματος:

1. «Δίκτυο Ανάπτυξης και ποιότητας τουριστικών επιχειρήσεων Κερκίνης»
2. «Δίκτυο συνεργασίας τουριστικών επιχειρήσεων Ν. Σερρών»
3. «Δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων τουρισμού – μεταποίησης Ν. Σερρών»
4. «Δίκτυο συνεργαζόμενων επιχειρήσεων περιοχής Παγγαίου»
5. «ΚΤΙΣΜΑ – NET ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»
6. «Δίκτυο ποιότητας επιχειρήσεων εναλλακτικού τουρισμού και παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων Νομού Σερρών»

Η βασική αρχή πάνω στην οποία στηρίχθηκε ο σχηματισμός των δικτύων είναι αυτή της συνεργασίας. Μέσω της συνεργασίας και της συλλογικής δράσης οι επιχειρήσεις επιτυγχάνουν αποτελέσματα που αυτόνομα δε θα ήταν δυνατό να επιτύχουν.

2.2.2 Κατηγορίες υφιστάμενων δικτύων - λειτουργική οργάνωση

Δίκτυο «ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΕΡΚΙΝΗΣ»

Πρόκειται για ανοικτό δίκτυο ομοειδών επιχειρήσεων με έδρα το Δ.Δ. Άνω Ποροίων. Το Δίκτυο αποτελείται από έξι επιχειρήσεις που όλες δραστηριοποιούνται στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών διανυκτέρευσης στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Κερκίνης. Από τις παραπάνω επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Δίκτυο, δύο (2) έχουν υλοποιήσει επενδυτικό σχέδιο στο τοπικό πρόγραμμα LEADER 2 παλαιότερα, τρεις (3) έχουν υλοποιήσει επενδυτικά σχέδια μέσω του μέσω του ΟΠΑΑΧ Κερκίνης και μία επιχείρηση έχει υλοποιήσει επενδυτικό σχέδιο παλαιότερα μέσω του ΠΕΠ ΚΜ αγροτουρισμού.

Το συγκεκριμένο δίκτυο χαρακτήρισε το γεγονός πως η προσπάθεια δημιουργίας του ήταν αποτέλεσμα της συνειδητοποίησης των μελών του, της ανάγκης για συνεργασία και άμιλλα στους τομείς της προβολής και προώθησης κοινών συμφερόντων των επιχειρήσεων της περιοχής. Ως αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού το δίκτυο αυτό παρουσίασε μία ωριμότητα μεγαλύτερη σε σύγκριση με τα άλλα δίκτυα τα οποία ως ένα σημείο υπήρξαν και αποτέλεσμα ανάγκης της δέσμευσης των επιχειρήσεων που επιχορηγήθηκαν στα πλαίσια της Κ.Π. LEADER+. Το δίκτυο αυτό αν και ανοικτό δεν ενέταξε νέα μέλη, προχώρησε με σταθερά βήματα στην εγκαθίδρυση δεσμών συνεργασίας και κατάφερε να υλοποιήσει με ταχύτερους ρυθμούς από ότι τα άλλα δίκτυα το Επιχειρηματικό του σχέδιο που ενέταξε στην Κ.Π. LEADER+ και την εκτέλεση των ενεργειών που περιλαμβάνονταν σε αυτό. Επιπλέον ήταν το μοναδικό που προχώρησε την καθιέρωση κανόνων ποιότητας (Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας) των επιχειρήσεων μελών του αλλά και αυτών που πιθανόν θα ενταχθούν στο μελών με εστίαση στην περιοχή της κερκίνης.

Όσον αφορά την λειτουργική οργάνωση του πρόκειται για ένα δίκτυο που λειτουργεί με την μορφή της Αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και διοικείται από την Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Το δίκτυο με το διακριτικό τίτλο «ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ», έχει ψηφίσει εκτός από το καταστατικό και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του, ο οποίος ορίζει κανόνες λειτουργίας και μεταξύ άλλων καθιερώνει επιτροπές συμμόρφωσης και ελέγχου των όρων λειτουργίας του δικτύου και των προδιαγραφών του Συμφώνου Ποιότητας, θεσπίζονται επιτροπές και διαδικασίες διεύθυνσης, καθώς και υπηρεσιακές μονάδες και οι αρμοδιότητές τους.

Δίκτυο «ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΠΡΟΩΘΗΣΗ – ΠΡΟΒΟΛΗ Ν. ΣΕΡΡΩΝ»

Πρόκειται για δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων με το έδρα το δ.δ. Άμπελοι του Δήμου Βισαλτίας. Το Δίκτυο αυτό το οποίο είναι το πολυπληθέστερο αποτελείται από δεκαέξι επιχειρήσεις από τις οποίες, τρεις δραστηριοποιούνται στο χώρο της εστίασης (παραδοσιακές ταβέρνες και εστιατόρια), εννέα αφορούν την παραγωγή παραδοσιακών τοπικών προϊόντων ειδών διατροφής (τυρί - γιαούρτι, οίνος, είδη ζαχαροπλαστικής, μέλι, κοτόπουλο μεταποίηση βιολογικών προϊόντων τυποποίηση πατάτας) , μία αφορά την παροχή υπηρεσιών διανυκτέρευσης και τρεις την παροχή υπηρεσιών θεματικού τουρισμών που σχετίζεται με εναλλακτικές και αθλητικές δραστηριότητες. Δεκατέσσερις (14) από τις παραπάνω επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Δίκτυο υλοποιούν επενδυτικά σχέδια μέσω του τοπικού προγράμματος LEADER+ N. Σερρών. Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο δίκτυο χαρακτηρίζονται συμπληρωματικές καθώς η σχέση αυτών των επιχειρήσεων εντοπίζεται στην προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών αφού ορισμένες επιχειρήσεις προμηθεύουν άλλες με προϊόντα ποιότητας ή συνεργάζονται στη διαμόρφωση πακέτων εναλλακτικού τουρισμού.

Στην περίπτωση του Δικτύου «ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΡΟΩΘΗΣΗ - ΠΡΟΒΟΛΗ Ν. ΣΕΡΡΩΝ», η ιδέα της συνεργασίας ξεκίνησε από μία μικρή αρχική ομάδα έξι επιχειρηματιών που αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της χρηματοδότησης των επενδυτικών τους σχεδίων και της ένταξής τους στο Τ.Π. LEADER+. Η ομάδα αυτή άρχισε να ανταλλάσσει πληροφορίες για χρηματοδοτικά εργαλεία και πολύ γρήγορα τα μέλη της ομάδας συνειδητοποίησαν την ανάγκη να θεσμοθετήσουν τη σχέση τους ως αποτέλεσμα της δέσμευσής τους κατά την ένταξή τους στην Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ αλλά και να την επεκτείνουν και σε άλλους τομείς όπως στον τομέα της διασφάλισης ποιότητας, της διενέργειας μελετών έρευνας αγοράς και marketing, όπως επίσης της προώθησης προϊόντων με στόχο την ανάπτυξή τους. Το δίκτυο αυτό κατά λειτουργία έως σήμερα του ενέταξε και νέα μέλη τα οποία προέρχονταν από επιχειρήσεις που υλοποιούσαν έργα του Τ.Π. LEADER+. Δυσκολίες διαπιστώθηκαν από την αρχή στην συνεργασία μεταξύ των μελών ως αποτέλεσμα α) της διαφορετικότητας των δραστηριοτήτων που αυτές ασκούσαν, β) εξαιτίας του γεγονότος πως κατά την σύσταση του δικτύου δεν είχαν ολοκληρωθεί οι επενδύσεις ώστε αυτές να είναι έτοιμες να προβάλουν το προϊόν τους, γ) λόγω της αναγκαστικής δέσμευσης τους συμμετοχής σε δίκτυο επιχειρήσεων εξαιτίας της έγκρισής τους στο Τ.Π. LEADER+ και όχι ως αποτέλεσμα ευαισθητοποίησης και πρωτογενούς ανάγκης. Τα μέλη του δικτύου επέλεξαν ως νομική μορφή σύστασης του δικτύου, την Αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία. Η εταιρεία διοικείται από την Γενική Συνέλευση και

το Διοικητικό Συμβούλιο. Η λειτουργία της εταιρείας σε ότι αφορά γενικά θέματα διοίκησης καθορίζονται από το καταστατικό του δικτύου. Επιπλέον το δίκτυο προχώρησε σε μελέτη σκοπιμότητας μέσα στην οποία ορίζονται θέματα δομής λειτουργίας και στελέχωσης του φορέα.

Δίκτυο «ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ»

Πρόκειται για δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων με το έδρα το δήμο Σερρών. Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από τέσσερις (4) επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών διανυκτέρευσης και ακόμα συμμετέχει και ο η Ένωση επαγγελματιών Λαϊλιά (ΕΝ.Ε.Λ.) ή οποία είναι αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία αποτελούμενη από δώδεκα (12) μέλη από την ευρύτερη περιοχή του Λαϊλιά Σερρών.

Όπως και στην περίπτωση του του Δικτύου «ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΠΡΟΩΘΗΣΗ - ΠΡΟΒΟΛΗ Ν. ΣΕΡΡΩΝ», η ιδέα της συνεργασίας ξεκίνησε από μία μικρή αρχική ομάδα επιχειρηματιών ξενοδόχων στην ευρύτερη περιοχή του Λαϊλιά Σερρών οι οποίοι αποφάσισαν να προχωρήσουν στην σύσταση του δικτύου ως αποτέλεσμα της δέσμευσής τους κατά την ένταξη των επιχειρηματικών τους σχεδίων στην Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Στο χρόνο που ακολούθησε αμέσως μετά το δίκτυο υπέβαλε φάκελο υποψηφιότητας για την χρηματοδότηση ενεργειών προβολής και προώθησης κοινών ενεργειών των επιχειρήσεων που το αποτελούν αλλά και της περιοχής του Λαϊλιά.

Η λειτουργία του δικτύου αντιμετώπισε προβλήματα από την έλλειψη συνεργασίας των μελών κυρίως λόγω του γεγονότος πως οι νεοσύστατες επιχειρήσεις δεν είχαν ολοκληρώσει τα επενδυτικά τους σχέδια ή βρίσκονταν σε διαφορετικό στάδιο υλοποίησης. Καταλύτης στην λειτουργία του δικτύου υπήρξε η συμμετοχή της ΕΝ.Ε.Λ η οποία ώθησε στο δίκτυο στην υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου που είχε εντάξει στο Τ.Π. LEADER+ και των ενεργειών που περιέχονταν σε αυτό.

Το δίκτυο Προβολή Ν. Σερρών λειτουργεί με την μορφή Αστική Εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Η εταιρεία διοικείται από την Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η λειτουργία της εταιρείας σε ότι αφορά γενικά θέματα διοίκησης καθορίζονται από το καταστατικό του δικτύου

Δίκτυο «ΔΙΚΤΥΟ Δ. ΠΑΓΓΑΙΟΥ»

Το δίκτυο Δ. Παγγαίου αποτελείται από συμπληρωματικές επιχειρήσεις, με έδρα το Δ.Δ. Πενταπόλεως, του Δήμου Εμμ. Παπά. Το Δίκτυο σήμερα αποτελείται από οκτώ επιχειρήσεις από τις οποίες, τρεις επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην κατασκευή παραδοσιακών επίπλων και της ξυλογλυπτικής, μία σε εκδοτικές

δραστηριότητες, μία στην παραγωγή οίνου μία στην παραγωγή προϊόντων αρτοποιίας μία σε εκδοτικές εργασίες ενώ ένα μέλος αποτελεί ο εμπορικός και επαγγελματικός σύλλογος ροδολίβους Σερρών.

Τα μέλη του δικτύου αποτελούμενα από επιχειρήσεις και φορείς με ετερόκλητες δραστηριότητες προερχόμενες από διαφορετικές περιοχές αντιμετώπισαν προβλήματα στην συνεργασία τους ως αποτέλεσμα της χαλαρής σύνδεσης των μελών του. Ενέργειες που θα μπορούσαν να τονώσουν την συνεργασία των μελών του δικτύου όπως η εκπόνηση σχεδίου δράσης ή ανάπτυξη εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας δεν προχώρησαν. Το δίκτυο σήμερα παρότι συνεχίζει να υφίσταται και να είναι ενεργό παρουσίασε αδυναμία να υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο που ενέταξε στο Τοπικό Πρόγραμμα της Κ.Π. LEADER+.

Δίκτυο «ΚΤΙΣΜΑ – NET ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ»

Πρόκειται για δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων του βιοτεχνικού τομέα (επεξεργασίας μαρμάρου ξύλου επίπλων μετάλλων) με το έδρα το δ.δ. Παλαιοκάστρου Σερρών. Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από επτά (7) επιχειρήσεις.

Τρεις (3) από τις συμμετέχοντες επιχειρήσεις σε αυτό ενέταξαν και υλοποίησαν επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του Τοπικού Προγράμματος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+. Πρωταρχικό ρόλο για την δημιουργία του υπήρξε η δέσμευση των τριών επιχειρήσεων που ενέταξαν τα επιχειρηματικά τους σχέδια για χρηματοδότηση στην Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+, για συμμετοχή σε δίκτυο επιχειρήσεων.

Το δίκτυο λειτουργεί με την μορφή Αστική Εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το καταστατικό της εταιρείας ορίζει του σκοπούς και διευθετεί θέματα της εταιρείας που σχετίζονται με την διοίκηση της εταιρείας.

Δίκτυο «ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΑΜΜΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ»

Πρόκειται για δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων με το έδρα την Κοινότητα Αγκίστρου Σερρών. Το Δίκτυο αυτό αποτελείται από έξι (6) επιχειρήσεις από τις οποίες τρεις αφορούν τον μεταποιητικό τομέα και τρεις (3) την παροχή υπηρεσιών εστίασης. Όλες οι συμμετέχοντες επιχειρήσεις σε αυτό ενέταξαν και υλοποίησαν επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του Τοπικού Προγράμματος της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+. Το δίκτυο αυτό είναι το τελευταίο που ιδρύθηκε χρονικά (έτος 2009) σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα δίκτυα που δραστηριοποιούνται στο Νομό Σερρών και πάλι καταλύτης για την δημιουργία του υπήρξε η δέσμευση των

επιχειρήσεων κατά την ένταξη των επιχειρηματικών τους σχεδίων στην Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+. Η αξιολόγηση της λειτουργίας σε θέματα συνεργασίας προβολής και προώθησης κοινών συμφερόντων των μελών κρίνεται πρόωρη προς το παρόν καθώς το δίκτυο είναι νεοσύστατο.

Το δίκτυο λειτουργεί με την μορφή Αστική Εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το καταστατικό της εταιρείας ορίζει του σκοπούς και διευθετεί θέματα της εταιρείας που σχετίζονται με την διοίκηση της εταιρείας. Το Δ.Σ. της εταιρείας έχει ψηφίσει τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας με τον οποίο ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης κατανομής αρμοδιοτήτων επιτροπές ελέγχου και διεύρυνσης του δικτύου, κριτήρια εισόδου νέων μελών κ.α.

Δίκτυο Συνεργαζόμενων Επιχειρήσεων «Δρόμοι του Κρασιού στην Β. Ελλάδα»

Υπεύθυνη για το δίκτυο είναι η Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος που ιδρύθηκε το 1993. Η βασικότερη δραστηριότητα της ΕΝ.Ο.Α.Β.Ε, οι «Δρόμοι του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος», που αποτελούν ένα πρωτοπόρο για την πρόγραμμα οινoturισμού και μία καινοτόμο πρόταση προς όλους τους επισκέπτες, να προσεγγίσουν τις πλούσιες αμπελουργικές περιοχές της βορειοελλαδίτικης γης σε συνδυασμό με πλήθος άλλων τοπικών πολιτισμικών δραστηριοτήτων μέσα από ένα δίκτυο επισκέψιμων οινοποιείων.

Το 2008 στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Leader+ πραγματοποιήθηκε η διεύρυνση του δικτύου, με την ένταξη επιλεγμένων χώρων εστίασης και φιλοξενίας, εργαστηρίων τοπικών προϊόντων και επιχειρήσεων εναλλακτικών δραστηριοτήτων, ώστε μαζί να δημιουργήσουν και να προσφέρουν μια ολοκληρωμένη τουριστική πρόταση στους επισκέπτες της Βόρειας Ελλάδας. Στο νομό Σερρών στο δίκτυο εντάχθηκαν τέσσερις (4) επιχειρήσεις εστίασης, δύο (2) επιχειρήσεις διανυκτέρευσης, δύο (2) επιχειρήσεις παραγωγής τοπικών προϊόντων και ένα (1) οινοποιείο.

Η ΕΝ.Ο.Α.Β.Ε, λειτουργεί με την μορφή της α.ε. και η ένταξη μελών στο δίκτυο έγινε στην βάση υπογραφής συμφωνητικού συνεργασίας, στο οποίο αναφέρονταν τα δικαιώματα οι υποχρεώσεις και οι δεσμεύσεις μεταξύ των συμβεβλημένων μερών.

2.3 Ενέργειες δικτύων

Τα δίκτυα που ιδρύθηκαν κυρίως στα πλαίσια της ΚΠ. LEADER + ανέπτυξαν σχέδια δράσεις στα οποία περιγράφονταν οι ενέργειες στις οποίες θα προέβαιναν για την επίτευξη των στόχων τους. Ειδικότερα στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+ εντάχθηκαν τα κάτωθι τέσσερα επενδυτικά σχέδια:

1. «Διεπαγγελματικό δίκτυο επιχειρήσεων Ν. Σερρών» με υποψήφιο τελικό αποδέκτη την κοινοπραξία "Ανάπτυξη –προώθηση –προβολή Ν. Σερρών"
2. «Δίκτυο ανάπτυξης και ποιότητας τουριστικών επιχειρήσεων Κερκίνης» με υποψήφιο τελικό αποδέκτη την Αστική Μη κερδοσκοπική εταιρεία "Δίκτυο ανάπτυξης τουριστικών επιχειρήσεων"
3. «Δίκτυο επιχειρήσεων Δυτικού Παγγαίου» με υποψήφιο τελικό αποδέκτη την κοινοπραξία "Δίκτυο Παγγαίου"
4. «Δημιουργία δικτύου αγροτουριστικών ξενώνων του Ν. Σερρών με την επωνυμία Ανάπτυξη – Προβολή Ν. Σερρών » με υποψήφιο τελικό αποδέκτη την κοινοπραξία "Ανάπτυξη – Προβολή Ν. Σερρών"

Οι ενέργειες τις οποίες υλοποίησαν τα υφιστάμενα δίκτυα βάση των επιχειρηματικών τους σχεδίων μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής. Τα δίκτυα διάρθρωσαν τα σχέδια δράσης τους γύρω από ενέργειες που αφορούσαν α) εξοπλισμό, β) μελέτες, γ) υπηρεσίες υποστήριξης και δ) ενέργειες προβολής και προώθησης τόσο των επιχειρήσεων και της περιοχής.

Ο εξοπλισμός των δικτύων αφορούσε συνήθως τον απαραίτητο εξοπλισμό για την λειτουργία του νομικού προσώπου όπως γραφεία ηλεκτρονικούς υπολογιστές κτλ. Επιπλέον τα δίκτυα προμηθεύτηκαν εξοπλισμό που αφορούσε την προβολή και προώθηση των προϊόντων και τη περιοχής όπως εκθετήρια, προθήκες, διαφημιστικές πινακίδες κ.α.

Τα δίκτυα προέβησαν στην εκπόνηση **μελετών** που ουσιαστικό σκοπό είχαν την στήριξη της λειτουργίας του δικτύου ή και την επέκταση των δραστηριοτήτων τους όπως μελέτες μάρκετινγκ, μελέτες έρευνας αγοράς, μελέτες βιωσιμότητας, μελέτες προδιαγραφών ποιότητας κ.α.

Σημαντικό κομμάτι των προσπαθειών που κατέβαλαν τα δίκτυα υπήρξαν **οι ενέργειες υποστήριξης**. Συγκεκριμένα οι ενέργειες αυτές απευθύνονταν και είχαν ως αποδέκτες κυρίως τα μέλη των δικτύων και σκοπό την αναβάθμιση της λειτουργίας των δικτύων και των επιχειρήσεων που τις αποτελούσαν με δράσεις

όπως, κατάρτιση των εμπλεκομένων επιχειρήσεων και του προσωπικού τους, ενέργειες εμπύχωσης – ενημέρωσης σχετικών επιχειρήσεων, συμβουλευτική οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.

Από τις πλέον σημαντικές ενέργειες και βασικός άξονας της διάρθρωσης των σχεδίων δράσης των δικτύων και της δραστηριοποίησης τους, αποτέλεσαν οι **ενέργειες προβολής – προώθησης**. Οι ενέργειες αυτές υπήρξαν από τις πλέον εύκολες στην υλοποίησή τους ως αποτέλεσμα της υψηλής θέλησης των συμμετεχόντων στα δίκτυα και της αποκόμισης πολλαπλασιαστικών οφελών από αυτές. Οι ενέργειες αφορούσαν κυρίως την έκδοση διαφημιστών φυλλαδίων του δικτύου και των επιχειρήσεων καθώς και των προϊόντων που παράγουν αυτά, χάρτες της περιοχής, τουριστικούς οδηγούς για τους επισκέπτες της περιοχής, δημιουργία ιστοσελίδων κ.α. Μία άλλη κατηγορία ενεργειών που σχετίζονται με την προβολή και προώθηση αποτέλεσε η συμμετοχή σε εκθέσεις, η διοργάνωση εκδηλώσεων και διαγωνισμών βράβευσης καλών πρακτικών κ.α.

Στα πλαίσια της δράσης 1.2.3.2 της Κ.Π. LEADER+ εντάχθηκαν τέσσερα υποέργα συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού 302.133,34 € και συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 226.600,01 €, τα οποία είναι τα εξής :

Η Αστική Μη κερδοσκοπική Εταιρεία Προβολή Ν. Σερρών υλοποίησε το επενδυτικό σχέδιο με τίτλο **«Δίκτυο συνεργασίας τουριστικών επιχειρήσεων Ν. Σερρών» που** υποβλήθηκε στα πλαίσια της 2ης Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Τοπικού Προγράμματος. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του υποέργου ανήλθε σε 65.679,67 € και η Δημόσια Δαπάνη σε 49.259,75 €.

Η Κοινοπραξία Ανάπτυξη – Προώθηση - Προβολή Ν. Σερρών το επενδυτικό σχέδιο με τίτλο **«Δίκτυο συμπληρωματικών επιχειρήσεων τουρισμού – μεταποίησης Ν. Σερρών»** Το επενδυτικό σχέδιο υποβλήθηκε στα πλαίσια της 2^{ης} Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Τοπικού Προγράμματος. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του υποέργου ανήλθε σε 70.826,67 € και η Δημόσια Δαπάνη σε 53.120,00 €.

Το Δίκτυο Ανάπτυξης και ποιότητας τουριστικών επιχειρήσεων Κερκίνης υλοποίησε το επενδυτικό σχέδιο με τίτλο **«Δίκτυο συνεργαζόμενων τουριστικών επιχειρήσεων περιοχής Κερκίνης»** Το επενδυτικό σχέδιο υποβλήθηκε στα πλαίσια της 2^{ης} Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Τοπικού Προγράμματος. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του υποέργου ανήλθε σε 87.227,00 € και η Δημόσια Δαπάνη σε 65.420,25€.

Η Κοινοπραξία μεταποιητικών επιχειρήσεων Παγγαίου υπέβαλε το επενδυτικό σχέδιο με τίτλο «**Δίκτυο συνεργαζόμενων επιχειρήσεων περιοχής Παγγαίου**». Το επενδυτικό σχέδιο υποβλήθηκε στα πλαίσια της 2ης Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Τοπικού Προγράμματος. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του υποέργου ανήλθε σε 78.400,00 € και η Δημόσια Δαπάνη σε 58.800,00 €. Με την υπ αριθμ. πρωτ. 1282/15-9-2008 εισερχομένου εγγράφου του νόμιμου εκπροσώπου του δικτύου ζητήθηκε η απένταξη του δικτύου από το τοπικό πρόγραμμα λόγω αδυναμίας εκτέλεσης των προγραμματιζόμενων ενεργειών

2.2.4 Εφαρμοζόμενα Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας

Στην ενότητα αυτή δίνετε ιδιαίτερη βαρύτητα στην περιγραφή του μοναδικού Τοπικού Συμφώνου για την ποιότητα που έχει εγκαθιδρυθεί στο Νομό Σερρών και συγκεκριμένα στην περιοχή της λίμνης Κερκίνης από το Δίκτυο «ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ» όπως επίσης και στον τρόπο λειτουργίας του δικτύου σε σχέση με την εφαρμογή του Τ.Σ. Το δίκτυο ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ όπως ειπώθηκε ήταν το μοναδικό το οποίο υπήρξε αποτέλεσμα συνειδητοποίησης των μελών του, της ανάγκης για συνεργασία και άμιλλα και όχι αποτέλεσμα της δέσμευσης των επιχειρήσεων που το αποτελούν λόγω ένταξης στην Κ.Π. LEADER+.

Το τοπικό σύμφωνο ποιότητας για τον τουρισμό του δικτύου «ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ» στην περιοχή της κερκίνης αποτελείται από απλούς κανόνες οι οποίοι προδιαγράφουν τις απαιτήσεις για την κατασκευή, λειτουργία και εξοπλισμό των συμμετεχόντων επιχειρήσεων παροχή υπηρεσιών διανυκτέρευσης. Οι κανόνες αυτοί αποτελούν τη βάση για την δημιουργία ενός κοινού προτύπου αλλά παράλληλα και δέσμευση για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο δίκτυο με σκοπό την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών και την διάκριση των επιχειρήσεων του δικτύου από άλλες. Σε κάθε περίπτωση, είναι υποχρεωτική η τήρηση της νομοθεσίας που προσδιορίζει τους κανόνες κατασκευής και λειτουργίας των χώρων φιλοξενίας, όπως αυτή περιγράφεται από το Π.Δ. 33/79, την υπ' αριθμ.532249/27.07.94 απόφαση του ΕΟΤ, το Π.Δ. 43/02, την υπ' αριθμ. 530992/87 απόφαση του ΕΟΤ, το Π.Δ. 337/00.

Τα ποιοτικά κριτήρια που θεσπίζονται με το Τ.Σ. και αφορούν την κατασκευή του κτιρίου σχετίζονται με την χωροθέτησή του, την σύνθεση των όγκων του, το περιβάλλον χώρο, την όψη του κτιρίου, τα υλικά δόμησης κ.α. Στόχος όλων των παραπάνω κριτηρίων είναι ή εναρμόνιση τόσο με το φυσικό περιβάλλον όσο και με την παραδοσιακή τοπική αρχιτεκτονική.

Τα ποιοτικά κριτήρια του Τ.Σ. που αφορούν την λειτουργία των επιχειρήσεων θέτουν προδιαγραφές για την υποδοχή των επισκεπτών, τα επαγγελματικά προσόντα του προσωπικού, τις υπηρεσίες και τις απαιτήσεις για την τραπεζαρία και την προέλευση των εδεσμάτων, την παροχή υπηρεσιών σε ΑΜΕΑ, την παροχή πληροφοριών για την περιοχή κ.α.

Τα ποιοτικά κριτήρια του Τ.Σ. που αφορούν τον εξοπλισμό των επιχειρήσεων σχετίζονται με την περιγραφή και προμήθεια επιλεγμένων υλικών και εξοπλισμού που συνάδουν με την τοπική παράδοση.

Η διαχείριση του Τ.Σ.Π. γίνεται από τα μέλη του δικτύου με βάση τα όσα έχουν προδιαγραφεί στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Συγκεκριμένα ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας ορίζει την σύσταση Επιτροπής Συμμόρφωσης και Ελέγχου καθήκον της οποίας είναι να ελέγχει σε τακτική βάση την τήρηση των κανόνων του Τ.Σ.Π. και του Κώδικα Συμπεριφοράς των Μελών (που περιλαμβάνεται στο Εσωτερικό κανονισμό). Ακόμα με τον εσωτερικό κανονισμό καθιερώνονται οι διαδικασίες διεύρυνσης του δικτύου και συνιστάται Επιτροπή Διεύρυνσης καθήκον της οποία είναι η αξιολόγηση της αίτησης ένταξης κάθε νέου μέλους σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται.

Το δίκτυο έχει καθιερώσει εμπορικό σήμα το οποίο αποτελεί σημείο αναφοράς των παρεχόμενων υπηρεσιών που συμμετέχουν στο Τ.Σ.Π. και η χορήγηση του Σήματος Ποιότητας στα νέα μέλη γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από την αξιολόγηση και την σύνταξη του Ειδικού Φύλλου Αξιολόγησης Μελών, από την Επιτροπή Διεύρυνσης του δικτύου.

2.2.5 Αποτίμηση – σύνοψη συμπερασμάτων δικτύωσης Κ.Π. LEADER+

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν προηγουμένως στην 2.2 γίνεται απόλυτα σαφές πως η έννοια της δικτύωσης όπως αυτή οροθετήθηκε στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος Leader+, εισήχθηκε για πρώτη φορά σε επίπεδο νομού. Έως σημείο μπορεί να χαρακτηριστεί καινοτόμος με την οποία οι μικρές κυρίως επιχειρήσεις του αγροτουριστικού τομέα είχαν πολύ μικρή εξοικείωση.

Το έναυσμα για την δημιουργία δικτύων στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Σερρών αποτέλεσε το Τοπικό Πρόγραμμα της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER+.

Στην συντριπτική πλειοψηφία των δικτύων που δημιουργήθηκαν η αναζήτηση της έννοιας της δικτύωσης, προέκυψε ως επιτακτική ανάγκη, λόγω το ότι αποτελούσε απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων στο μεγαλύτερο ποσοστό των δράσεων του Τοπικού Προγράμματος LEADER+. Αυτό είχε ως άμεση συνέπεια οι υποψήφιοι να περιοριστούν αποκλειστικά σχεδόν στην τήρηση των απολύτως βασικών προϋποθέσεων προκειμένου να υποβάλλουν φάκελο υποψηφιότητας στα πλαίσια της δράσης 1.2.3.2 «Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (cluster)».

Το δίκτυο «ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ» επέδειξε την μεγαλύτερη ωριμότητα κυρίως διότι υπήρξε το αποτέλεσμα συνειδητοποίησης της ανάγκης των μελών του για συνεργασία και άμιλλα στους τομείς της προβολής και προώθησης κοινών συμφερόντων των επιχειρήσεων της περιοχής.

Τα δίκτυα που παρουσίαζαν μεγάλη ομοιογένεια (αποτελούνταν από ομοειδής επιχειρήσεις ή συμμετείχαν πολλές ομοειδής επιχειρήσεις) και είχαν γεωγραφική συγκέντρωση επέδειξαν μεγαλύτερη ευχέρεια στην συνεργασία μεταξύ των μελών τους.

Σημαντικότερος ήταν ο ρόλος της ANEΣΕΡ ΑΕ. η οποία ανέλαβε ρόλο διαχειριστή και εμπνευστή στα αρχικά στάδια δημιουργίας των δικτύων βοηθώντας αυτά και τις επιχειρήσεις που τα αποτελούσαν να ξεπεράσουν τους αρχικούς τους ενδοιασμούς και προβλήματα, διαθέτοντάς τους χρόνο και τεχνική υποστήριξη.

Στις περισσότερες περιπτώσεις τα σχέδια δράσεις των δικτύων δομήθηκαν γύρω από ενέργειες προβολής και προώθησης των επιχειρήσεων που τα αποτελούσαν και των περιοχών τους, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη δεσμών συνεργασίας και στην συνειδητοποίηση της ανάγκης για συντονισμένες δράσεις.

Δίκτυα τα οποία καθόρισαν σαφώς, τους όρους λειτουργίας τους και την διευθέτηση θεμάτων μεταξύ των μελών, εκπόνησαν σχέδια δράσεις για τις ενέργειες που θα προέβαιναν και καθόρισαν στόχους, κατάφεραν να αντεπεξέλθουν σε δύσκολες καταστάσεις και να ενδυναμώσουν την συνεργασία μεταξύ των μελών τους. Ειδικότερα εξαιρετικά σημαντική στάθηκε η καθιέρωση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, η θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς μεταξύ των μελών, η υιοθέτηση σαφών διαδικασιών διεύρυνσης του δικτύου, η καθιέρωση επιτροπών συμμόρφωσης και ελέγχου.

Βάση των συμπερασμάτων που διατυπώνονται ανωτέρω, ένα σύνολο κανόνων για την σωστή διαχείριση ενός εγχειρήματος δημιουργίας ενός νέου δικτύου θα αφορούσε τα εξής:

1. Προσπάθειες συνειδητοποίησης από μέρους των επιχειρηματιών - εν δυνάμει μελών ενός νέου δικτύου - της ανάγκης για συνεργασία και άμιλλα στους τομείς της προβολής και προώθησης κοινών συμφερόντων των επιχειρήσεων της περιοχής
2. Διαμόρφωση σχέσεων εμπιστοσύνης – συνεργασίας μεταξύ των μελών του δικτύου με την παρουσία ενδιάμεσου διαχειριστή σε όλα τα στάδια από τις προπαρασκευαστικές ενέργειες μέχρι την αρχική του λειτουργία.
3. Δημιουργία δικτύων με ανοικτό χαρακτήρα με συμμετοχή επιχειρήσεων με ομοειδή χαρακτηριστικά και γεωγραφική συγκέντρωση (ή κατανομή εσωτερικά στο δίκτυο ανά υποομάδες και δημιουργία υποομάδων κοινών συμφερόντων που θα προσβλέπουν σε κοινές ενέργειες).
4. Διαμόρφωση σαφούς οργανωτικής δομής.
5. Σαφής καθορισμός, των όρων για την λειτουργία του δικτύου και την διευθέτηση θεμάτων μεταξύ των μελών.
6. Καθιέρωση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, θέσπιση κώδικα συμπεριφοράς μεταξύ των μελών.
7. Υιοθέτηση σαφών διαδικασιών διεύρυνσης του δικτύου και καθιέρωση επιτροπών συμμόρφωσης και ελέγχου με συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης των νέων μελών.
8. Καθορισμός στόχων και εκπόνηση σχεδίου δράσης για τις ενέργειες που θα προβεί το δίκτυο.

9. Ιδιωτική χρηματοδότηση και υλοποίηση «σοφτ» ενεργειών οριζόντιου χαρακτήρα προβολή εκθέσεις για το πρώτο στάδιο λειτουργίας.

3. ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

3.1 Ορισμός, βασικά χαρακτηριστικά και αρχές ΤΣΠ

Ένα τοπικό σύμφωνο ποιότητας αποτελεί ουσιαστικά μια κοινή συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων αλλά και φορέων μιας εστιασμένης γεωγραφικά περιοχής, που έχει ως στόχο την εξασφάλιση ορισμένων ελαχίστων κριτηρίων σχετικών με τις συνθήκες λειτουργίας τους, την ποιότητα των παραγομένων προϊόντων και των παρεχομένων υπηρεσιών.

Η ποιότητά αυτή μπορεί να αφορά την λειτουργία των επιχειρήσεων, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρουν αλλά περιλαμβάνει πάντοτε και στοιχεία που σχετίζονται τον τοπικό πολιτισμό, το φυσικό περιβάλλον, τις ιδιαίτερες πρακτικές παραγωγής και συνολικά την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής.

Η ίδρυση και λειτουργία οποιουδήποτε Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας ουσιαστικά στοχεύει στην ικανοποίηση της ανάγκης για διαμόρφωση ταυτότητας στο τουριστικό προϊόν με σκοπό να αναδειχθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής και να προωθηθεί η τοπική ανάπτυξη.

Βασικό μέσο ανάδειξης της «προσωπικής ταυτότητας» μιας περιοχής ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας, είναι η θέσπιση και η διασφάλιση τήρησης ορισμένων ελαχίστων κριτηρίων ποιότητας. Το γεγονός αυτό σημαίνει πως είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας, η θέληση και η δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και επιχειρήσεων για δημιουργία κοινών συμφωνιών.

Η παραγωγική συνεργασία είναι ένα σημαντικό πεδίο ανάπτυξης και βελτίωσης των επιχειρήσεων και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας είναι πως αυτό συντελεί στην δημιουργία σταθερών σχέσεων ανάμεσα στις επιχειρήσεις, εγκαθιδρύει ένα δίκτυο συνεργασιών που ξεκινάει από το σχεδιασμό και μπορεί να φτάνει έως την παραγωγή και διάθεση των προϊόντων /υπηρεσιών και ενσωματώνει στα προϊόντα και τις υπηρεσίες των επιχειρήσεων στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς τη περιοχής.

Επίσης χαρακτηριστικό ενός ΤΣΠ είναι πως αυτό αποτελεί ένα δυναμικό σύστημα το οποίο θα πρέπει να είναι ικανό να βελτιώνει τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά και να υιοθετεί διαδικασίες απαραίτητες για την συνέχιση της λειτουργία του. Επιπλέον

χαρακτηριστικό της λειτουργίας ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας σε μία περιοχή είναι πως προκύπτουν οφέλη όχι μόνο για τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις που αποτελούν τα μέλη του, αλλά και για το σύνολο της ευρύτερης περιοχής. Τα οφέλη αυτά αφορούν την διαφοροποίηση και αναγνώριση του τουριστικού προϊόντος από το ευρύ κοινό με την χρήση ειδικών σημάτων ταυτοπροσωπίας τη περιοχής.

Γενικότερα η δημιουργία και η λειτουργία ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να διέπεται τουλάχιστον από τις εξής αρχές :

- Όλα τα μέλη του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να δεσμεύονται για συμμόρφωση με τους όρους λειτουργίας και τις προδιαγραφές του Τοπικού Συμφώνου.
- Τα μέλη του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να συνεργάζονται μεταξύ τους για την προώθηση κοινών δραστηριοτήτων, στόχων και πολιτικών με σκοπό την τη γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής.
- Μία από τις βασικές αρχές του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να είναι η διατήρηση της τοπικής παράδοσης και η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς που αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα για κάθε περιοχή.
- Όλα τα μέλη του Τοπικού Συμφώνου ποιότητας θα πρέπει να φροντίζουν για την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων ώστε να διασφαλίζεται η αειφόρος ανάπτυξη.

3.2 Στόχοι

Η ίδρυση και λειτουργία ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας έχει ουσιαστικό κεντρικό στόχο τη διαμόρφωση ιδιαίτερης προσωπικής ταυτότητας στο τουριστικό προϊόν της περιοχής καθώς και την προβολή αυτής σε ένα ευρύτερο κοινό, με σκοπό στην προσέλκυση και τη διευκόλυνση επισκεπτών.

Πιο αναλυτικά ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, στόχοι του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας χωρισμένοι σε τρεις μεγάλους τομείς, θα μπορούσαν να είναι οι ακόλουθοι:

Αειφορία - Περιβάλλον - Πολιτιστική κληρονομιά

- Η προστασία του περιβάλλοντος και η αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους.
- Η ανάληψη συλλογικών πρωτοβουλιών για τη διαφύλαξη αλλά και την ανάδειξη της τοπικής πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- Η διαφύλαξη και ανάδειξη παραδοσιακών, αισθητικών και καταναλωτικών προτύπων της περιοχής.
- Ο εμπλουτισμός, η αναβάθμιση της ποιότητας και η προώθηση του τοπικού τουριστικού προϊόντος.
- Η συνεργασία για την τοπική ανάπτυξη με όρους πρωτοβουλίας και συνυπευθυνότητας.

Ποιότητα Υπηρεσιών – Προϊόντων

- Ο συντονισμός των ενεργειών και η διασφάλιση της συνεργασίας των επιχειρήσεων της περιοχής για την επίτευξη και διατήρηση της ποιότητας σε υψηλό επίπεδο.
- Η δημιουργία υποδομών για την συνεχή υποστήριξη των εταιρειών που συμμετέχουν στο Σύμφωνο, αποβλέποντας στην διευκόλυνση της λειτουργίας τους και στη βελτίωση των όρων πρόσβασής τους στην αγορά.
- Η ανάδειξη και αναβάθμιση των τοπικών προϊόντων και η προώθησή τους στην αγορά.
- Τη διασφάλιση συνεργασίας για την επίτευξη και διατήρηση της ποιότητας σε τοπικό επίπεδο.
- Η προστασία των καταναλωτών και η ενημέρωση των επισκεπτών της περιοχής

Προβολή Προώθηση

- Η από κοινού δημιουργία ενός ολοκληρωμένου προγράμματος προβολής, διαφήμισης, ενίσχυσης και υποστήριξης της περιοχής και των δυνατοτήτων που προσφέρει στον επισκέπτη, με αφορμή το τοπικό προϊόν.
- Η από κοινού προβολή των επιχειρήσεων της περιοχής και των δυνατοτήτων που προσφέρουν στους καταναλωτές και τους επισκέπτες.
- Η αναβάθμιση της αναγνωρισιμότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο Τοπικό Σύμφωνο.
- Ο συντονισμός των δράσεων για την προβολή και ανάδειξη τοπικών προϊόντων και η προώθησή τους προς μια ευρύτερη αγορά.
- Η δικτύωση των επιχειρήσεων της περιοχής με επιχειρήσεις αλλά και ενώσεις/ δίκτυα επιχειρήσεων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Απόδοσης ταυτότητας στην Περιοχή

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων συμβάλλει σημαντικά στη δημιουργία μιας σειράς αποτελεσμάτων, όπως δημιουργία συνθηκών βιώσιμης απασχόλησης στις επιχειρήσεις βελτίωση των όρων διάθεσης και προώθησης των τοπικών προϊόντων, διατήρηση και προστασία τόσο του φυσικού περιβάλλοντος όσο και της πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής, αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο Τοπικό Σύμφωνο, ανάδειξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, επιδρώντας με αυτό τον τρόπο θετικά στην προσέλκυση και άλλων επιχειρήσεων να συμμετάσχουν σε αυτό.

3.3 Νομική μορφή φορέα

Το Τοπικό Σύμφωνο ποιότητας στην ουσία θα πρέπει να αποτελέσει ένα δίκτυο φορέων και επιχειρήσεων που θα εργαστούν στην βάση επίτευξης κοινών συμφωνιών και συνεργασιών. Καθίσταται απαραίτητη λοιπόν η ύπαρξη φορέα διαχείριση του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας. Η νομική μορφή του φορέα διαχείρισης του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να συμπεριλάβει μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων παραγωγής τοπικών προϊόντων όπως τροφίμων, ποτών, χειροτεχνημάτων κ.α., άλλα και τουριστικές επιχειρήσεις. Επίσης μπορούν και πρέπει να συμπεριληφθούν και συλλογικοί φορείς όπως συλλογικοί επαγγελματικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί φορείς, φιλοπεριβαλλοντικοί φορείς καθώς και φορείς της κοινωνικής οικονομία για την εξασφάλιση καλύτερης αντιπροσωπευτικότητας των τοπικών κοινοτήτων.

Εξαιτίας της συλλογικότητας του εγχειρήματος οι νομικές μορφές που θα μπορούσε να λάβει αυτή η συνεργασία είναι αυτές, της Ε.Π.Ε., της Α.Ε. και της Αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας. Ιδιαίτερα η μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας προβάλλει ως η πλέον ελκυστική εξαιτίας των χαρακτηριστικών της καθώς είναι δυνατή η σύστασή της με απλές και γρήγορες διαδικασίες με μικρό αρχικό κεφάλαιο και ευέλικτες διαδικασίες λειτουργίας σε αντίθεση με τις άλλες δύο που αναφέρθηκαν. Αλλάστε η εμπειρία από τις προηγούμενες προσπάθειες που έγιναν μέσα από το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ υποδεικνύει πως είναι απαραίτητη η ύπαρξη φορέα για την διαχείριση του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας, αλλά η σύνδεση των μελών θα πρέπει να είναι σχετικά χαλαρή δίνοντας την ευκαιρία στα μέλη να διαμορφώσουν το επίπεδο συνεργασίας τους και να σφυρηλατήσουν τους δεσμούς τους. Επιπλέον λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός πως ουσιαστικά πρόκειται για την πρώτη προσπάθεια ίδρυσης και λειτουργίας Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας σε επίπεδο περιοχής παρέμβασης, λογικό θα ήταν οι απαιτήσεις να περιοριστούν στο επίπεδο της εύνομης λειτουργίας με ποιοτικούς κανόνες και την υλοποίηση απλών ενεργειών προτού θεσμοθετηθεί μία συνεργασία με αυστηρούς κανόνες στην βάση της επίτευξη οικονομικού κέρδους.

Σε αντίθεση η ΕΠΕ και οι Α.Ε. ενώ είναι μορφές εταιρείας με συλλογικό χαρακτήρα απαιτούν και έχουν υψηλό κόστος σύστασης πολύπλοκη διαδικασία και υψηλό διαχειριστικό κόστος (λογιστική διαχείριση υποχρέωση δημοσίευσης οικονομικών στοιχείων κτλ). Επιπλέον η όποια διεύρυνση του φορέα αυτής της νομικής μορφής θα απαιτούσε σειρά από διαδικασίες όπως σύγκλιση γενική συνέλευσης, αύξηση

μετοχικού κεφαλαίου κτλ. Η σύσταση φορέα με την μορφή της Α.Ε. ή της ΕΠΕ θα αποτελούσε ελκυστική λύση στην περίπτωση επιχειρηματικής μονάδας η οποία θα παρήγαγε κέρδη καθώς η αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία δεν επιτρέπει την διανομή κερδών στους εταίρους. Στην περίπτωση αυτή η συνεργασία των εταίρων θα απαιτούσε υψηλό βαθμό ωριμότητας και την ύπαρξης οικοδομημένων σχέσεων εμπιστοσύνης τους.

Βάση όλων όσων ειπώθηκαν ανωτέρω προτείνεται η συνεργασία αυτή να λάβει την νομική μορφή της **Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας** σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 εδαφ. Ε' του νόμου 2081/1992 και τα άρθρα 741 έως 784 του Αστικού Κώδικα

Είναι σημαντικό να επισημανθεί πως η σύσταση νομικού προσώπου δεν θα διασφαλίσει αυτή καθαυτή τη διάρκεια και την λειτουργία του Τοπικού Συμφώνου όπως αναφέρθηκε και στην περίπτωση του Δικτύου «Δ. Παγγαίου» αλλά η βούληση για συνεργασία μεταξύ των μελών και η συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας του εγχειρήματος αυτού.

3.4 Μέλη Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας

Στις προηγούμενες ενότητες έγινε σαφές πως ένα τοπικό σύμφωνο ποιότητας αποτελεί ουσιαστικά μια κοινή συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων αλλά και φορέων μιας εστιασμένης γεωγραφικά περιοχής, η ίδρυση και λειτουργία του οποίου, έχει ουσιαστικό κεντρικό στόχο έχει τη διαμόρφωση και προβολή της ιδιαίτερης προσωπικής ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής. Αυτό σημαίνει πως το Τοπικό Σύμφωνο ποιότητας στην ουσία θα πρέπει να αποτελέσει ένα δίκτυο φορέων και επιχειρήσεων που θα εργαστούν στην βάση επίτευξης κοινών συμφωνιών και συνεργασιών για την προώθηση των τοπικών προϊόντων, την διατήρηση και την προστασία τόσο του φυσικού περιβάλλοντος όσο και της πολιτιστικής κληρονομιάς της ευρύτερης περιοχής με σκοπό την δημιουργία ενός ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος που θα χαρακτηρίζεται από τις ιδιαιτερότητες της περιοχής.

Πυρήνα του δικτύου θα πρέπει να αποτελέσουν τα υφιστάμενα δίκτυα ή οι επιχειρήσεις που τα αποτελούν που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή παρέμβασης. Επιπλέον με την αποκτηθείσα εμπειρία από την λειτουργία των υφιστάμενων δικτύων και όσα αναφέρθηκαν για τα Τοπικά σύμφωνα εν γένει, μέλη του Τοπικού Συμφώνου μπορούν και θα πρέπει να αποτελέσουν επιχειρήσεις του δευτερογενή και τριτογενή τομέα που σχετίζονται με το τουριστικό κύκλωμα όπως:

- επιχειρήσεις φιλοξενίας (ξενοδοχεία, ξενώνες, ενοικιάσεις δωματίων επισκέψιμα αγροκτήματα)
- επιχειρήσεις εστίασης (εστιατόρια, ταβέρνες, κτλ)
- επιχειρήσεις μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων (Επισκέψιμα οινοποιεία, κελάρια, αποστακτήρια)
- Βιοτεχνίες, οικοτεχνίες και εργαστήρια που επεξεργάζονται τοπικές πρώτες ύλες μετά την πρώτη μεταποίηση και γενικότερα επιχειρήσεις παραγωγής - πώλησης ειδών διατροφής
- Επιχειρήσεις χειροτεχνίας ή και παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εναλλακτικών δραστηριοτήτων
- Πολιτιστικοί φορείς και μουσεία
- Τοπικά κέντρα οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά παντοπωλεία, παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής εξυπηρέτησης επισκεπτών)

Στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας θα πρέπει να συμμετάσχουν εκτός των επιχειρήσεων τουριστικού ενδιαφέροντος, ενώσεις και φορείς όπως:

- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεις τους, (π.χ. Νομαρχιακή Επιτροπή της Ν.Α. για την Τουριστική Προβολή, Νομαρχιακή Επιχείρηση Πολιτισμού Σερρών κ.α.)
- Συλλογικοί επαγγελματικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί φορείς (Ένωση Ξενοδόχων, Ένωση Εσπιατόρων, Επιμελητήρια, Συλλόγου Αρχιτεκτόνων κ.α.)
- Φιλοπεριβαλλοντικοί φορείς.
- Φορείς της κοινωνικής οικονομίας.

Η συμμετοχή οποιουδήποτε εκ των ανωτέρω φορέων και επιχειρήσεων - εν δυνάμει μελών του ΤΣΠ - ,στο Τοπικό σύμφωνο ποιότητας θα σημαίνει την εκ των προτέρων αποδοχή και τήρηση των όρων λειτουργίας του δικτύου και των προδιαγραφών του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.

3.5 Απαιτούμενες ενέργειες ωρίμανσης

Η προσπάθειες δικτύωσης που υλοποιήθηκαν στο προηγούμενο χρονικό διάστημα και οι δράσεις που αυτά ανέπτυξαν, υποδεικνύουν ότι υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την δημιουργία και λειτουργία ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας. Για να καταλήξει όμως η προσπάθεια σε συγκεκριμένα και ολοκληρωμένα αποτελέσματα θα πρέπει να προηγηθούν συγκεκριμένες ενέργειες και βήματα, τόσο σε σχέση με τις επιχειρήσεις – φορείς που θα συμμετάσχουν, όσο και με τις διαδικασίες που θα ακολουθηθούν. Οι απαιτούμενες ενέργειες ωρίμανσης που ουσιαστικά αποτελούν τα βήματα που πρέπει να προηγηθούν για την δημιουργία και την εγκαθίδρυση ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας είναι τα εξής.

1°. Κρίνεται απαραίτητο με σκοπό την δημιουργία ενός φορέα που θα διαχειριστεί και θα εφαρμόσει το Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας να υπάρξουν συναντήσεις και συζητήσεις μεταξύ των εν δυνάμει μελών του φορέα και ενημερώσεις των όποιων πιθανών ενδιαφερόμενων. Ουσιαστικά θα πρέπει να υπάρξει μία πρόσκληση ενημέρωσης, δημόσιου διαλόγου και διαβούλευσης.

2° Η εκτέλεση όλων των ενεργειών που αναφέρθηκαν απαιτούν και προϋποθέτουν την ύπαρξη κάποιου διαχειριστή που θα αναλάβει να τις υλοποιήσει, με πλέον ενδεικνυόμενο για την ανάληψη αυτής της ενέργειας κάποιο συλλογικό φορέα της περιοχής. Προτείνεται ο φορέας αυτός να είναι η Περιφερειακή Ενότητα Σερρών καθώς αυτό θα προσδώσει στην προσπάθεια το απαιτούμενο κύρος και σοβαρότητα.

3° Στην διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου που αφορά την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πιθανών ενδιαφερόμενων μπορούν να αναληφθούν ενέργειες όπως διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων, καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μέσω δημοσιοποίησης των ωφελημάτων που έχουν προκύψει από την λειτουργία των υφιστάμενων δικτύων κ.α.

4° Όπως είναι κατανοητό μέσα από τις διεργασίες των ενημερώσεων, των συζητήσεων και των διαβουλεύσεων θα προκύψει ένας αριθμός επιχειρήσεων και φορέων με μεγαλύτερο ενδιαφέρον που θα αποτελέσουν και τον αρχικό πυρήνα του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας. Οι αρχικοί ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες στο φορέα θα πρέπει πιθανόν να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες ερχόμενοι σε επαφή με άλλα δίκτυα επιχειρήσεων που έχουν ήδη εγκαταστήσει στην περιοχή τους ΤΣΠ, με σκοπό να αποκτήσουν ίδια εμπειρία και να διαμορφώσουν προσωπική άποψη.

5° Τα εν δυνάμει μέλη του φορέα θα πρέπει εν συνεχεία να προκαθορίσουν τους στόχους και τις ανάγκες τους και βάση αυτών να θέσουν τα πεδία κοινής

συνεργασίας, όπως για παράδειγμα, κοινές προδιαγραφές υπηρεσιών, προϊόντων, συσκευασίας, κοινή σήμανση, κ.α και παράλληλα να θέσουν χρονοδιάγραμμα για την επίτευξη των κοινών στόχων.

6° Η ομάδα των ενδιαφερόμενων που θα αποτελέσουν τον αρχικό πυρήνα του φορέα θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν το επίπεδο συνεργασίας τους. Η ένταση των εταιρικών δεσμεύσεων που θα αναληφθεί με την δημιουργία του φορέα μπορεί να κυμαίνεται, ωστόσο θα πρέπει να τηρεί μία ελάχιστη εταιρική διάρθρωση (βλ. ενότητα 3.3 Νομική μορφή φορέα).

7° Να προχωρήσουν στην διαμόρφωση του καταστατικού και την ίδρυση εταιρικής μορφής της συνεργασίας και να καθιερωθεί μια σαφής οργανωτική δομή με βάση όσα θα αποτυπωθούν στο καταστατικό και στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, ώστε να μην προκύψουν προβλήματα έλλειψης συνεννόησης, εξασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ομαλή λειτουργία του φορέα.

8° Βασική παράμετρος της έναρξης λειτουργίας του φορέα και πρώτη μέριμνα θα πρέπει να είναι η σύνταξη των κανόνων ποιότητας που θα πρέπει να τηρούν οι επιχειρήσεις μέλη του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας με σκοπό να λάβουν πιστοποίηση και να μπορούν να χρησιμοποιούν το σήμα (λογότυπο) χαρακτηριστικό της τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.

9° Ο φορέας διαχείριση του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας θα πρέπει να επιδιώξει την σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου με στόχους, χρονοδιάγραμμα και οικονομικές παραμέτρους.

3.6 Προτεινόμενες δράσεις Φορέα

Ο φορέας θα πρέπει εκτός του κύριου ρόλου του, που είναι η εγκαθίδρυση και ο έλεγχος της τήρησης των κανόνων ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου, να φροντίσει για την σύνταξη επιχειρηματικού σχεδίου το οποίο θα αποτελέσει το πλάνο δραστηριοποίησης του και στο οποίο θα γίνεται αναφορά σε ενέργειες, χρονοδιαγράμματα και οικονομικές παραμέτρους της υλοποίησής του. Στην ενότητα αυτή, με σκοπό καθαρά πληροφοριακό, δίνονται σε αδρές γραμμές, ενδεικτικά κάποιες από τις ενέργειες στις οποίες θα μπορούσε να προβεί ο φορέας διαχείρισης του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας για την επίτευξη των στόχων που αναφέρθηκαν σε προηγούμενη ενότητα (βλ. ενότητα 3.2).

Εξεύρεση χώρου για την εγκατάσταση του φορέα και την λειτουργία του νομικού προσώπου. Στην ενέργεια αυτή μπορεί να περιλαμβάνονται ενέργειες όπως

- Κτιριακές εγκαταστάσεις απαραίτητες για την εγκατάσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου

Προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού για την λειτουργία του φορέα άλλα και εξοπλισμού που μπορεί να συνδέεται με τις υπόλοιπες ενέργειες όπως προβολή, υποστήριξη, εκπόνηση μελετών κτλ

- Εξοπλισμός απαραίτητος για την εγκατάσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου
- Εκθετήρια
- Ηλεκτρονικός εξοπλισμός
- Κοινό εργαστήριο ποιοτικού ελέγχου.

Σημαντικές ενέργειες τις οποίες μπορεί να υλοποιήσει ο φορέας είναι η εκπόνηση μελετών, οι οποίες θα αποτυπώσουν του στόχους του, τα απαιτούμενα μέσα για την υλοποίησή τους, τους τρόπους επίτευξης και ουσιαστικά να βοηθήσουν τον φορέα στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του και στην βιωσιμότητα του.

- Μελέτη βιωσιμότητας-σκοπιμότητας
- Εκπόνηση Επιχειρηματικού Σχεδίου Δράσης
- Εκπόνηση κανόνων ποιότητας Τοπικού Συμφώνου για τον Τουρισμό
- Εκπόνηση μελέτης έρευνας αγοράς
- Μελέτης μάρκετινγκ για την προώθηση του τουριστικού προϊόντος της περιοχής
- Κατάρτιση Οδηγών Ορθών Πρακτικών, κατά κλάδο.

Επίσης σημαντικές χαρακτηρίζονται οι όποιες ενέργειες υποστήριξης. Οι ενέργειες αυτές μπορούν να βοηθήσουν το φορέα στην ανάπτυξή του, στην ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των μελών, στην καλύτερη λειτουργία του και τελικά στην μακροήμευση του φορέα. Ειδικότερα οι ενέργειες αυτές μπορούν να αφορούν δράσεις όπως

- Παροχή υπηρεσιών τεχνική υποστήριξη
- Κατάρτιση επιχειρηματιών και προσωπικού
- Συμβουλευτική οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων.
- Διοργάνωση ημερίδων εμπύχωσης, ευαισθητοποίησης
- Ανάπτυξη λογισμικού Ηλεκτρονικού Εμπορίου

Από τις πλέον σημαντικές ενέργειες, μετά την έκδοση των κανόνων ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου για τον τουρισμό, στις οποίες πρέπει να προβεί ο φορέας, θα είναι οι ενέργειες προβολής και προώθησης της περιοχής, των επιχειρήσεων και του Τοπικού Συμφώνου. Συγκεκριμένα οι ενέργειες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν.

- Έκδοση Τουριστικού Οδηγού της περιοχής
- Έκδοση Χάρτη της περιοχής
- Έκδοση εντύπων
- Καταχωρήσεις σε Τουριστικούς Οδηγούς
- Δημιουργία Ιστοσελίδας
- Κατασκευή και τοποθέτηση περιπτέρων προβολής
- Συμμετοχή σε εκθέσεις
- Διοργάνωση και βράβευση κάλων πρακτικών
- Συνεργασία με άλλα δίκτυα

3.7 Οφέλη για τις επιχειρήσεις

Με βάση την έρευνα που διεξήχθη στα πλαίσια της παρούσας μελέτης (βλ. ενότητα 2.2.5 Αποτίμηση – σύνοψη συμπερασμάτων ενεργειών δικτύωσης Κ.Π LEADER+) προκύπτει πως στην περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος LEADER+, έχει εμπειρωθεί η εκτίμηση ότι, είναι επιθυμητή αλλά και εφικτή η συνεργασία των επιχειρήσεων μεταξύ τους και πως υπάρχουν πραγματικά μεγάλα οφέλη τα οποία προκύπτουν από τις συνεργασίες των επιχειρήσεων μέσα από τα δίκτυα και την προώθηση κοινών στόχων και ενεργειών. Ειδικότερα όσον αφορά τη σύσταση και εγκαθίδρυση ενός Τοπικού Συμφώνου για την ποιότητα, προκύπτει με βάση και την εμπειρία από την λειτουργία του υφιστάμενου Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας στην περιοχή της Κερκίνης (ΟΙΚΟΞΕΝΙΑ) αλλά και άλλων τοπικών συμφώνων που δραστηριοποιούνται σε άλλες περιοχές, πως η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και των παραγόμενων προϊόντων με την διασφάλιση της τήρησης κανόνων ποιότητας, η οποία παράλληλα ενσωματώνει στην παραγωγική διαδικασία στοιχεία της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής και γαστρονομικής ταυτότητας της περιοχής, συμβάλει στην δημιουργία ιδιαίτερης ταυτότητας του τουριστικού προϊόντος της περιοχής, δηλαδή ιδιοπροσωπίας - απόδοσης ταυτότητας. Η αναγνώριση του τουριστικού προϊόντος και της ποιότητας που αντιπροσωπεύουν τόσο οι επιχειρήσεις όσο και το σύνολο της περιοχής αυξάνει την ελκυστικότητα της περιοχής για το τουριστικό κύκλωμα.

Αναλυτικότερα τα οφέλη που μπορούν να προκύψουν από μία τέτοια στρατηγική και εντοπίζονται τόσο στο σύνολο της περιοχής ως τουριστική οντότητα και ολοκληρωμένο τουριστικό προϊόν, όσο και σε επίπεδο επιχειρήσεων αφορούν τα εξής:

- Η ενσωμάτωση κανόνων ποιότητας στην παραγωγική διαδικασία και μάλιστα στοιχείων ακόμα και της πολιτιστικής και αρχιτεκτονικής κληρονομιάς θα βοηθήσει στην αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών των επιχειρήσεων του ΤΣΠ.
- Η βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, των εγκαταστάσεων ξενοδοχείων και εστιατορίων όσο και η παραγωγή καλύτερων ποιοτικά προϊόντων, καθώς η συμμετοχή στο φορέα προϋποθέτει την τήρηση ποιοτικών κανόνων, θα έχει ως άμεση συνέπεια την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

- Η διαφοροποίηση των προϊόντων με την ενσωμάτωση στοιχείων της πολιτιστικής αρχιτεκτονικής και κληρονομιάς η οποία θα συνοδεύεται από πιστοποίηση και θα σημαίνεται με το λογότυπο ποιότητας εφαρμογής των κανόνων του ΤΣΠ, θα βοηθήσει στην ευκολότερη αναγνώρισή τους.
- Ο φορέας μπορεί να δημιουργήσει και να δώσει την αίσθηση ενός συλλογικού – ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος ανώτερης αξίας και ως εκ τούτου, υψηλότερης τιμής και υψηλής αισθητικής το οποίο θα συνοδεύεται από ένα σήμα υψηλής επικοινωνιακής δεινότητας.
- Μέσω τη συνεργασίας και την πιστοποίηση των επιχειρήσεων του φορέα που τηρούν τους κανόνες ποιότητας θα αποδοθεί ταυτότητα στην περιοχή. Η απόδοση ταυτότητας στην περιοχή δημιουργεί συνειρμική ταύτιση της περιοχής με το λογότυπο της συνεργασίας (δημιουργία ιδιαίτερης ταυτότητας - brand name) που μπορούν να διαχειριστούν και να «πουλήσουν» οι επιχειρήσεις για να προσελκύσουν επισκέπτες.
- Θα γίνει δυνατή η ανάληψη συλλογικών ενεργειών τις οποίες δεν μπορούν να αναλάβουν μεμονωμένες μεμονωμένα και αφορούν μελέτες, προώθηση και προβολή της περιοχής συνολικά αλλά και των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών των επιχειρήσεων που θα συμμετέχουν στο φορέα διαχείρισης του ΤΣΠ
- Οι επιχειρήσεις μπορούν να ωφεληθούν από την λειτουργία του φορέα ως αποδέκτες έμμεσων ενισχύσεων όταν ενισχύεται ο φορέας
- Αυξάνεται ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων μέσω της βελτίωσης της ποιότητας και της πρόσβασης σε νέες αγορές.
- Παραγωγοί τοπικών προϊόντων αυξάνουν τις πωλήσεις διοχετεύοντας τα προϊόντα τους στις τουριστικές επιχειρήσεις του φορέα και επιπλέον αποκτούν πρόσβαση για διαφήμιση των προϊόντων τους στο τοπικό τουριστικό κύκλωμα καθώς αυτά φιλοξενούνται είτε στις προθήκες επιχειρήσεων είτε χρησιμοποιούνται στην τοπική γαστρονομία και κουζίνα των επιχειρήσεων.
- Η δημιουργία του φορέα συμβάλει στην συγκράτηση της απασχόλησης των επιχειρήσεων του ΤΣΠ, μέσω της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τους της εξασφάλισης μεγαλύτερης ανταγωνιστικότητας και του ανοίγματος σε ευρύτερες αγορές

4. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΠΣ

Η ενότητα αυτή προσπαθεί να προδιαγράψει τις βασικές αρχές λειτουργίας και οργανωτικής δομής που θα πρέπει να εφαρμόσει ο φορέας διαχείρισης του ΤΣΠ λαμβάνοντας υπόψη της τα αποτελέσματα των συνεργασιών που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Ν. Σερρών & «Ενέργειες δικτύωσης» καθώς επίσης και όσα αναφέρθηκαν για τα Τοπικά σύμφωνα εν γένει.

4.1 Οργανωτικό Πλαίσιο Λειτουργίας.

Οι παράγοντες που σχετίζονται με το οργανωτικό πλαίσιο λειτουργίας του φορέα και επηρεάζουν αποφασιστικά την επιτυχία του εγχειρήματος αυτού είναι οι εξής:

- Να υπάρξει συλλογική προσπάθεια από την πλευρά των μελών ώστε να αποτυπωθούν με σαφήνεια οι στόχοι για την αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων
- Να καθιερωθεί μια σαφής οργανωτική δομή ώστε να μην προκύψουν προβλήματα έλλειψης συνεννόησης εξασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ομαλή λειτουργία του δικτύου.
- Ο φορέας θα πρέπει να προχωρήσει στην έκδοση των κανόνων ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας που θα αποτελέσει παράρτημα του καταστατικού του και να καθιερώσει το λογότυπο της συνεργασίας, και τους όρους χρήσης του από τα μέλη του.
- Η θέσπιση των κανόνων ποιότητας του Τοπικού συμφώνου καθώς οι υποχρεώσεις και οι δεσμεύσεις των μελών σε σχέση με αυτούς όπως επίσης και οι διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούνται για την τήρηση αυτών των κανόνων, οι οποίοι και θα αποτελέσουν πυρήνα των εργασιών του, θα πρέπει να αποτυπωθούν στο καταστατικό της εταιρείας ή στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας.
- Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν επιτροπές για την Αξιολόγηση Μελών σε σχέση με την τήρηση των κανόνων.
- Θα πρέπει να υπάρξει σαφής καθορισμός, των όρων λειτουργίας του φορέα και της διευθέτησης θεμάτων μεταξύ των μελών όπως είσοδος νέων μελών διαγραφή – αποχώρηση μέλους, τήρηση προδιαγραφών ποιότητας, εισφορές κ.α.
- Ο χαρακτήρας του δικτύου και την συνεργασίας θα πρέπει να είναι ανοικτός, με εξωστρέφεια ώστε να αυξάνεται η αποτελεσματικότητά του
- Να υπάρχει ευελιξία στον τρόπο λειτουργίας του φορέα διαχείρισης του ΤΣΠ.

Ειδικότερα με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία από την λειτουργία των υφιστάμενων δικτύων στην ευρύτερη περιοχή του Ν. Σερρών αποτυπώνεται ξεκάθαρα πως θα πρέπει ο φορέας να μεριμνήσει με ιδιαίτερη προσοχή για την έκδοση ιδρυτικού καταστατικού. Το καταστατικό αποτελεί το νομικό έγγραφο της σύστασης της εταιρείας και επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων, τη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της, τη διάλυσή της κ.α.

Επιπλέον το καταστατικό του φορέα θα πρέπει να περιγράφει σαφώς τους στόχους, σκοπούς σύστασης, επωνυμία, την νομική μορφή της εταιρείας, την διάρκεια τα όργανα άσκηση διοίκησης και την εκπροσώπηση της εταιρείας, τη διάλυση και εκκαθάριση της εταιρείας κτλ. Ακόμα θα πρέπει να προσδιορίζει σαφώς τις υποχρεώσεις και οι δεσμεύσεις των επιχειρήσεων του φορέα σε σχέση με τους κανόνες ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας. Συγκεκριμένα στο καταστατικό θα πρέπει γίνεται αναφορά για την σύσταση επιτροπών έλεγχου τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας και αξιολόγησης των μελών, να περιγράφεται, η διεύρυνση του δικτύου με την εγγραφή νέων μελών, η αποχώρηση και η διαγραφή μελών, οι εισφορές των μελών, η αξιολόγηση των μελών κ.α. (το παράρτημα δίνεται σχέδιο του καταστατικού).

Η εταιρεία, με πλειοψηφική απόφαση των εταίρων θα πρέπει να συντάξει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο θα πρέπει να περιγράφει τις βασικές αρχές με τις οποίες οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται ο φορέας, να καθορίζονται ή και να εξειδικεύονται θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της εταιρείας, όπως τα όργανα και οι αρμοδιότητές τους, τη σύσταση επιτροπών, κλπ σε συνάρτηση πάντοτε με τα άρθρα του ιδρυτικού καταστατικού .

Η διαχείριση του Τ.Σ.Π. θα πρέπει γίνεται από τα μέλη του δικτύου με βάση τα όσα θα προδιαγραφούν στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, το ελάχιστο περιεχόμενο του οποίου πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

- Τις Υπηρεσιακές μονάδες του φορέα, τις αρμοδιότητες και τα αντικείμενα αυτών, τις διαδικασίες πρόσληψης του προσωπικού και τα προσόντα αυτών κατά την πρόσληψή τους, την αξιολόγησή τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.
- Τις διαδικασίες προαναγγελίας – προμήθειας και άσκησης σημαντικών συναλλαγών και οικονομικών δραστηριοτήτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή τρίτων στους οποίους έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες διοίκησης της εταιρείας.

- Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιτροπές που συστήνονται με βάση το καταστατικό καθώς και τον τρόπο λειτουργίας τους. Με τις λεπτομέρειες αυτές εξειδικεύεται η λειτουργία των επιτροπών που αφορούν την αξιολόγηση των μελών όσον αφορά την τήρηση των προδιαγραφών ποιότητας και την πιστοποίησή τους.
- Τις λεπτομέρειες που αφορούν διαδικασίες διεύρυνσης του δικτύου και την είσοδο νέων μελών
- Ο κανονισμός λειτουργίας μπορεί να περιέχει τις προδιαγραφές ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας και Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Νομού Σερρών έγινε προφανές, πως Δίκτυα τα οποία αποσαφήνισαν τους στόχους τους, καθόρισαν σαφώς τους όρους λειτουργίας τους και τον τρόπο διεύθυνσης θεμάτων μεταξύ των μελών κατάφεραν να αντεπεξέλθουν σε δύσκολες καταστάσεις και να ενδυναμώσουν την συνεργασία μεταξύ των μελών τους. Ειδικότερα εξαιρετικά σημαντική στάθηκε η καθιέρωση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας με την υιοθέτηση σαφών διαδικασιών διεύρυνσης του δικτύου και την καθιέρωση επιτροπών συμμόρφωσης και ελέγχου.

4.2 Πλαίσιο Προδιαγραφών Ποιότητας ΤΣΠ

Η όλη προσπάθεια δημιουργίας ενός Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας ουσιαστικά βασίζεται στην αποδοχή και εγκαθίδρυση ενός συνόλου κανόνων ποιότητας. Οι κανόνες αυτοί θα αποτελέσουν τον πυρήνα λειτουργίας των δραστηριοτήτων του φορέα. Οι προδιαγραφές ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου που θα πρέπει να καθορισθούν θα αφορούν υποχρεώσεις πέραν εκείνων που απαιτούνται από τη σχετική νομοθεσία και μπορεί να περιλαμβάνει προδιαγραφές κατασκευών και εξοπλισμού επιχειρήσεων ενώ για όλες τις επιχειρήσεις θα πρέπει περιλαμβάνει όρους λειτουργίας, οργάνωσης και διοίκησης.

Αναλυτικότερα οι προδιαγραφές ποιότητας θα πρέπει να οργανωθούν γύρω από τα θέματα της παροχής υπηρεσιών της παραγωγικής διαδικασίας της ενσωμάτωσης στοιχείων της αρχιτεκτονικής πολιτιστικής και γαστρονομικής κληρονομιάς, θέματα ανάδειξης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος κ.α.

Είναι κατανοητό πως σε ένα σύνολο επιχειρήσεων που ανήκουν σε διαφορετικούς τομείς και κλάδους οικονομικής δραστηριότητας η εφαρμογή ενός πλήθους κανόνων ποιότητας θα έχει ως συνέπεια το σύνολο των προδιαγραφών να μην αφορά, είτε να μην είναι εφαρμόσιμο από το σύνολο των επιχειρήσεων. Στα πλαίσια εξειδίκευσης αυτών των κανόνων είναι δυνατόν να υπάρξουν και επιπλέον κανόνες ή αυτοί να εξειδικεύονται περισσότερο για κάθε αντίστοιχο κλάδο ή τομέα δραστηριότητας όπως επιχειρήσεις παροχής διανυκτέρευσης, επιχειρήσεις του κλάδου εστίασης, επιχειρήσεις παροχής εναλλακτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεις εξυπηρέτησης επισκεπτών στο κλάδο του τουρισμού, επιχειρήσεις του βιοτεχνικού τομέα που αφορούν τον κλάδο παραγωγής και μεταποίησης τροφίμων, επιχειρήσεις του βιοτεχνικού τομέα (μέταλλο ξύλο κτλ), μουσεία και πολιτιστικούς φορείς. Η εξειδίκευση των κανόνων αυτών θα μπορούσε να είναι είτε θεματική με βάση το χαρακτηριστικό που διαπραγματεύονται, είτε με βάση το κλάδος οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης στην οποία απευθύνονται.

Προδιαγραφές κατασκευών και εξοπλισμού

Ενδεικτικά οι προδιαγραφές που αφορούν κατασκευές μπορούν να αναφέρονται σε υλικά, όψεις, διαμόρφωση χώρων λαμβάνοντας υπόψη την αρχιτεκτονική κληρονομιά τη περιοχής έτσι ώστε να εναρμονίζεται με το φυσικό περιβάλλον και την αρχιτεκτονική αισθητική της περιοχής. Σε κάθε περίπτωση οι κτιριακές υποδομές θα πρέπει πρωτίστως να κατασκευάζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, από τη νόμιμη

διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας και άδειας ίδρυσης και λειτουργίας. Ειδικότερα, στις κατασκευές που σχετίζονται με τον τουρισμό αλλά και τον εξοπλισμό πρέπει να τηρούνται, κατά το δυνατό, οι φόρμες και τα χρησιμοποιούνται υλικά, που χρησιμοποιούνταν παραδοσιακά στην εγγύτερη περιοχή. Οι απαιτήσεις μπορούν να διαφοροποιούνται αναλόγως, όταν πρόκειται για επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων και ποτών ή και για τις λοιπές επιχειρήσεις.

Προδιαγραφές λειτουργίας

Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο ΤΣΠ πρέπει να προσαρμοσθούν και να υιοθετήσουν σύγχρονα συστήματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας όπως η αναδιοργάνωση της διαχείρισης, και η βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών, αναβάθμιση και ο έλεγχος των συστημάτων οργάνωσης και παραγωγής, αξιοποίηση των ιδιαιτεροτήτων των υπηρεσιών και των προϊόντων που παράγουν κ.α.

Προδιαγραφές περιβαλλοντικής διαχείρισης

Στο πλαίσιο καθορισμού των προδιαγραφών ποιότητας μπορούν να ενσωματωθούν κανόνες που θα αφορούν την λειτουργία και την παροχή υπηρεσιών σχετικές με την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και γενικότερα θα βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να αναδείξουν το φιλοπεριβαλλοντικό τους προφίλ.

Προδιαγραφές διαχείρισης τοπικής κουζίνας

Σημαντικό είναι το θέμα της δημιουργίας κανόνων ποιότητας σχετικών με την χρήση τοπικών προϊόντων στις επιχειρήσεις εστίασης με σκοπό την ανάδειξη των ποιοτικών τοπικών προϊόντων και την τοπικής γαστρονομίας που αποτελεί κομμάτι της ευρύτερης πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής.

Το σύνολο των προδιαγραφών ποιότητας που θα εκπονήσει ο φορέας θα πρέπει οπωσδήποτε να λάβει υπόψη τις εμπειρογνωμοσύνες που έχουν εκπονηθεί στα πλαίσια εφαρμογής Τοπικού Προγράμματος του Άξονα 4 «Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER» στο Νομό Σερρών και είναι οι εξής:

1. εμπειρογνωμοσύνης καθορισμού προδιαγραφών / κριτηρίων ποιότητας στις μονάδες φιλοξενίας.
2. εμπειρογνωμοσύνης καθορισμού προδιαγραφών / κριτηρίων ποιότητας στις μονάδες εστίασης.
3. εμπειρογνωμοσύνης καθορισμού προδιαγραφών / κριτηρίων ποιότητας των μεταποιημένων προϊόντων φυτικής και ζωικής παραγωγής.
4. Εμπειρογνωμοσύνη για τον καθορισμό του βέλτιστου τρόπου ενσωμάτωσης του πολιτιστικού δυναμικού της περιοχής στα επιτόπου παραγόμενα προϊόντα και υπηρεσίες

Οι εμπειρογνωμοσύνες αυτές μπορούν να αποτελέσουν βασικό εργαλείο - οδηγό τόσο για την εκπόνηση των προδιαγραφών του ΤΣΠ και για την υλοποίηση έργων και ενεργειών του φορέα, όσο και εργαλείο για την υλοποίηση γενικότερων αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

4.3 Πλαίσιο Λειτουργίας Επιτροπών Αξιολόγησης & Ελέγχου

Όπως έχει προαναφερθεί βασικός συστατικός σκοπός του φορέα και άσκησης δραστηριοτήτων του θα είναι η τήρηση των κανόνων και προδιαγραφών ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου που θα τεθούν. Για το λόγο αυτό καθίσταται αποφασιστικής σημασίας όσον αφορά την οργανωτική του δομή και κατ'επέκταση την λειτουργική του επάρκεια, η ύπαρξη επιτροπής ή και επιτροπών που θα αναλάβουν τον έλεγχο της τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας του Τοπικού Συμφώνου τόσο ανάμεσα στα μέλη όσο και μεταξύ αυτών που θα αιτηθούν την ένταξή τους στο Τ.Σ.Π. Η σύσταση ο ρόλος και η λειτουργία τους θα πρέπει να αποτυπωθούν με λεπτομέρεια είτε στο καταστατικό, είτε στο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Βασικός σκοπός της σύστασης και της λειτουργίας αυτών των επιτροπών θα είναι ο έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας που τίθενται από το Τοπικό Σύμφωνο. Στην ενότητα αυτή αποτυπώνεται σε αδρές γραμμές ο ρόλος και η λειτουργία των αυτών των επιτροπών.

Συγκεκριμένα οι επιτροπές αυτές θα αναλάβουν την αξιολόγηση κάθε μέλους του ΤΣΠ, λαμβάνοντας υπόψη τις τις προδιαγραφές ποιότητας και βάση αυτών να ελέγχει τα μέλη του φορέα ως προς την τήρησή τους, όπως επίσης και να αξιολογεί την αίτηση κάθε νέου μέλους. Η λειτουργία των επιτροπών θα πρέπει να είναι συνεχής ώστε να εξασφαλίζεται η αδιάλειπτη τήρηση των προδιαγραφών και η αξιολόγηση των μελών το δικτύου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ετήσια. Οι επιτροπές ή η επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να επιβάλει κυρώσεις ή να κάνει συστάσεις και υποδείξεις στα μέλη του φορέα. Οι οποίες παρατηρήσεις θα πρέπει να γίνονται αποδεκτές από αυτά. Σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τις επιτροπές πως κάποιο μέλος δεν πληρεί τις ελάχιστες προδιαγραφές η επιτροπή θα πρέπει να μπορεί να υποβάλει στο ΔΣ, έκθεση στην οποία να αναφέρονται τα σημεία συμμόρφωσης και προτάσεις βελτίωσης. Σε περίπτωση αδυναμίας προσαρμογής στις παρατηρήσεις και τις συστάσεις των επιτροπών από κάποιο μέλος θα πρέπει να είναι δυνατή ακόμα και η διαγραφή του από μέλος του φορέα, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

4.4 Πιστοποίηση μελών – Σήμα ποιότητας τοπικού Συμφώνου

Άμεση επιδίωξη του τοπικού συμφώνου ποιότητας κατόπιν της ολοκλήρωσης της εκπόνησης των προδιαγραφών ποιότητας θα πρέπει να είναι η πιστοποίηση των μελών του. Δηλαδή ο έλεγχος, η επιβεβαίωση της συμμόρφωσης των μελών προς το σύνολο των κανόνων ποιότητας και η απονομή σήματος το οποίο θα χαρακτηρίζει την συνεργασία και την ποιότητα των επιχειρήσεων. Ουσιαστικά το σήμα θα επιβεβαιώνει τα ανώτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων και των υπηρεσιών των επιχειρήσεων που συμμορφώνονται και ακολουθούν τις προδιαγραφές ποιότητας του ΤΣΠ. Οι επιχειρήσεις που θα χρησιμοποιήσουν το σήμα αναλαμβάνουν την απαρύγκλιτη τήρηση των κανόνων του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας και των όσων έχουν συμφωνηθεί στα πλαίσια της συνεργασίας.

Θα πρέπει να επισημανθεί πως το σήμα αυτό μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς όχι μόνο της συνεργασίας και της ποιότητας των επιχειρήσεων αλλά μπορεί να χαρακτηρίσει παράλληλα και το σύνολο της περιοχής και να συντελέσει στην δημιουργία ενός δυνατού «brand name» για την περιοχή, μέσω του οποίου ο φορέας και οι επιχειρήσεις θα μπορούν να απευθυνθούν σε απαιτητικές αγορές και να προβάλουν το σύνολο της περιοχής σαν ένα ολοκληρωμένο τουριστικό προϊόν και να προωθήσουν τα προϊόντα τους.

Οι συλλογικοί φορείς του νομού θα πρέπει να αναγνωρίσουν την σπουδαιότητα της χρήσης του σήματος και να προωθούν ανάλογο διαφημιστικό υλικό σε κάθε έκθεση την οποία συμμετέχουν καθώς μπορεί να αποτελέσει ένα παράγοντα υψηλής επικοινωνιακής δεινότητας για την ανάδειξη της ποιότητας και της μοναδικότητας της περιοχής.

Το σήμα θα πρέπει να καθιερωθεί στην συνείδηση τόσο των επαγγελματιών του τουρισμού όσο και των επισκεπτών, ως χαρακτηριστικό της ποιοτικής ανωτερότητας της περιοχής για αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να καθιερώσουν κάποιους υποχρεωτικούς κανόνες στην χρησιμοποίησή του, καθιστώντας ευρεία την διάδοσή του. Ενδεικτικά μπορεί να αναφερθεί πως οι επιχειρήσεις θα πρέπει να το αναρτούν σε εμφανές σημείο στον επαγγελματικό ή υπηρεσιακό τους χώρο, ως λογότυπο να το ενσωματώσουν στα υπηρεσιακά ή επαγγελματικά έγγραφα, να το χρησιμοποιήσουν στο διαδίκτυο και στην ιστοσελίδα τους, να το χρησιμοποιούν στις εκδηλώσεις που διοργανώνουν ή και συμμετέχουν κτλ.

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

5.1 Σχέδιο Καταστατικού ΤΠΣ στο Νομό Σερρών

Στην Σέρρες, σήμερα ... / ... / 2010, ημέρα ....., οι παρακάτω συμβαλλόμενοι:

1 .....

2 .....

3 .....

4 .....

5 .....

6 .....

7 .....

8 .....

9 .....

10 .....

.....

αναγνωρίζοντας ότι :

- η περιοχή διαθέτει πλούσιους και ποικίλους φυσικούς, ανθρώπινους και πολιτιστικούς πόρους,
- έχουμε κοινά προβλήματα αλλά και προοπτική, την οποία από κοινού θα πρέπει να προωθήσουμε

- είναι ανάγκη η διατήρηση ενός ελάχιστου ορίου ποιότητας στις υπηρεσίες που προσφέρουμε,
- πρέπει να προβάλλουμε την περιοχή μας τόσο για δικό μας όφελος όσο και της ίδιας της περιοχής,
- .....

συμφωνούμε και συναποφασίζουμε με το παρόν:

τη σύσταση αστικής μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με τους εξής όρους και συμφωνίες που θα αποτελούν το καταστατικό της εταιρείας

Άρθρο 1^ο – Επωνυμία

1.1 Συνίσταται μη κερδοσκοπική εταιρεία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 εδαφ. Ε΄ του νόμου 2081/1992 και τα άρθρα 784 επ. του Α.Κ. με την Επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....». Για τις σχέσεις με το εξωτερικό η εταιρεία χρησιμοποιεί την ίδια επωνυμία και το ίδιο διακριτικό τίτλο με πιστή μετάφραση στην αντίστοιχη γλώσσα.

Άρθρο 2^ο – Νομική μορφή

2.1 Η νομική μορφή της εταιρείας είναι αυτή της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 εδαφ. Ε΄ του νόμου 2081/1992 και τα άρθρα 741 έως 784 του Αστικού Κώδικα και από τους όρους του παρόντος καταστατικού.

Άρθρο 3^ο – Έδρα

3.1 Έδρα του «Τ.Σ.Π. «.....» ορίζεται η ..... και ειδικότερα τα γραφεία που βρίσκονται στην οδό ..... στον αριθμό ....., προκειμένου να διευκολυνθεί η τεχνική υποστήριξη , ειδικά κατά τα πρώτα έτη της συνεργασίας.

3.2 Η έδρα του Τ.Σ.Π. ....μπορεί να μεταφερθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων.

Άρθρο 4^ο – Σκοποί

4.1 Οι σκοποί του Τ.Σ.Π. .... είναι:

- Ο εμπλουτισμός, η αναβάθμιση της ποιότητας και η προώθηση του τοπικού τουριστικού προϊόντος.

- Η δημιουργία προϋποθέσεων για παροχή τουριστικών υπηρεσιών, αναβαθμισμένης ποιότητας με παράλληλη διαφύλαξη των παραδοσιακών αισθητικών προτύπων και την πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.
- Η διασφάλιση της αειφορικής ανάπτυξης της περιοχής.
- Ο σχεδιασμός και η προώθηση ειδικού σήματος για τις παρεχόμενες από τους εταίρους – μέλη, υπηρεσίες αναβαθμισμένης ποιότητας.
- Η συνεργασία με ειδικούς σε θέματα δικτυώσεων, τοποθέτησης προϊόντων στην αγορά, σύγχρονου μάρκετινγκ, για τη μεταφορά τεχνογνωσίας στην περιοχή.
- Η από κοινού προβολή των επιχειρήσεων της περιοχής και των δυνατοτήτων που προσφέρει στον επισκέπτη).
- Η συνεργασία με στόχο την καλύτερη διαχείριση των πελατών – επισκεπτών.
- Η διοργάνωση εκδηλώσεων και συμμετοχή σε εκθέσεις.
- Η ανάδειξη και αναβάθμιση της ποιότητας των τοπικών προϊόντων και η προώθηση στην αγορά.
- Η διοργάνωση προωθητικών εκδηλώσεων και η διοργάνωση και συμμετοχή σε εκθέσεις.
- Η διατοπική και διακρατική συνεργασία.
- Η προώθηση για υλοποίηση από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, έργων ανάδειξης του πολιτισμού και της φύσης, ως συμπληρωματικά έργα τουρισμού.
- .....

Άρθρο 5^ο – Μέσα επίτευξης των σκοπών

5.1 Για την επίτευξη των σκοπών του, το Τ.Σ.Π. :

- Θεσπίζει ένα σύνολο κανόνων που λειτουργούν με βάση το θεσμικό πλαίσιο της Πολιτείας. Κάθε όρος που αντιβαίνει σ' αυτό είναι άκυρος. Οι όροι καθορίζονται στα συνοδεύοντα το παρόν Παραρτήματα, στα οποία εξειδικεύονται οι ειδικότερες προδιαγραφές που βελτιώνουν την ποιότητα κατασκευών, προϊόντων και υπηρεσιών στην περιοχή. Οι προδιαγραφές αυτές τροποποιούνται, επεκτείνονται και εμπλουτίζονται μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων, με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) εξ αυτών.
- Αναπτύσσει συνεργασίες με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλους φορείς, σε τοπικό, υπερτοπικό και διακρατικό επίπεδο και συμμετέχει στην κατάρτιση και υλοποίηση πάσης φύσεως αναπτυξιακών

- Φροντίζει για την προσαρμογή σε πρότυπα, προδιαγραφές και μεθοδολογίες που εκπονούνται και υιοθετούνται στο πλαίσιο του Τ.Σ.Π., σε συνδυασμό με συντονισμό, κοινή δράση, προβολή και προώθηση αυτών.
- Προβαίνει στη δημιουργία όλων εκείνων των υποδομών που στηρίζουν την προώθηση υπηρεσιών και προϊόντων των εταίρων – μελών και την χρησιμοποίηση όλων των μέσων δημοσιότητας όπως διοργάνωση διαλέξεων, εκδηλώσεων, εκθέσεων, σεμιναρίων, έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων, ανακοινώσεων, βιντεοσκοπήσεων και προβολών, περιοδικών κ.λπ

Άρθρο 6^ο – Διάρκεια

6.1 Η διάρκεια του Τ.Σ.Π. .... ορίζεται σε ..... (.....) έτη, αρχομένη από την ημερομηνία υπογραφής του παρόντος Συμφωνητικού Συνεργασίας, δυναμένη να παραταθεί, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 7^ο – Εγγραφή Μελών

7.1 Μέλη του Τ.Σ.Π. ...., κατόπιν αίτησής τους και με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, μπορούν να γίνουν:

- Επιχειρήσεις του Ιδιωτικού τομέα, ως νομικά ή φυσικά πρόσωπα
- Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεις τους,
- Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και φορείς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα,
- Συλλογικοί επαγγελματικοί, κοινωνικοί, πολιτιστικοί και φιλοπεριβαλλοντικοί φορείς,
- Φορείς της κοινωνικής οικονομίας,
- και όποιοι άλλοι φορείς, νομικά και φυσικά πρόσωπα, που δραστηριοποιούνται στη περιοχή παρέμβασης και στο Νομό Σερρών και ενδιαφέρονται.

Άρθρο 8^ο Περιουσία – Εισφορές Μελών

8.1 Το κεφάλαιο του Τ.Σ.Π. ανέρχεται σε ..... € (.....) Ευρώ και προέρχεται από την ισόποση εισφορά κάθε εταίρου ήτοι ..... Ευρώ με βάση την οποία αποκτούν από ένα (1) εταιρικό μερίδιο ο καθένας.

8.2 Οι οικονομικοί πόροι του Τ.Σ.Π. .... προέρχονται από τις τακτικές και έκτακτες εισφορές των μελών του.

8.3 Η κατ' έτος τακτική εισφορά κάθε μέλους ορίζεται στο ποσό των εκατό (.....) Ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η καταβολή έκτακτων εισφορών αποφασίζεται από την Γενική Συνέλευση και μόνο σε περιπτώσεις έκτακτων αναγκών.

8.4 Πόροι της εταιρίας αποτελούν επίσης δωρεές των εταίρων, δωρεές ή χορηγίες τρίτων, επιχορηγήσεις από το Δημόσιο, την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Τράπεζες, τους Οργανισμούς και οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού χαρακτήρα και οτιδήποτε εν γένει μπορεί να δημιουργεί περιουσιακά δικαιώματα επί των παγίων που αποκτά, σαν συνέπεια της λειτουργίας του.

Άρθρο 9^ο – Διαχείριση και Εκπροσώπηση

9.1 Η διαχείριση και η εκπροσώπηση του Τ.Σ.Π. γίνεται από Τριμελή Εκτελεστική Επιτροπή (Ε.Ε.) η οποία και έχει τον ρόλο Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.).

9.2 Η Ε.Ε. εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση κάθε δύο (2) χρόνια και θα αποτελείται από εκπροσώπους των εταίρων (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), οι οποίοι θα δρουν συλλογικά για την εκπλήρωση των σκοπών του Τ.Σ.Π. και θα λαμβάνουν αποφάσεις με πλειοψηφία των 2/3.

9.3 Με εκλογή μεταξύ των τριών μελών της Ε.Ε. κατανέμονται τα αξιώματα του Προέδρου, του Γραμματέα και του Ταμία, με αρμοδιότητες του καθενός, κατ' αναλογία με τα αντίστοιχα τυπικά αξιώματα των Διοικητικών Συμβουλίων Συλλογικών φορέων.

Ειδικότερα για την πρώτη διετία η εκπροσώπηση - διαχείριση του Τ.Σ.Π. γίνεται από τους παρακάτω :

1. .... – ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2. .... - ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
3. .... - ΤΑΜΙΑΣ

9.4 Είναι δυνατή η περαιτέρω εκπροσώπηση του Τ.Σ.Π. κατά περίπτωση και από άλλο άτομο, στο οποίο θα δίνεται από τους διαχειριστές - εκπροσώπους εντολή για τη διενέργεια συγκεκριμένων πράξεων.

9.5 Αρμοδιότητες της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι:

- Η εκπροσώπηση του Τ.Σ.Π. έναντι κάθε δημόσιας, κρατικής ή διεθνούς αρχής ή οργανισμού, κάθε Δημόσιας Υπηρεσίας, των Οργανισμών Τοπικής

• .....

Άρθρο 10^ο – Επιτροπές Επιθεωρήσεων και Πιστοποίησης

10.1 Για τον έλεγχο και την πιστοποίηση εφαρμογής των όρων που περιλαμβάνονται στα στους Κανόνες Προδιαγραφών Ποιότητας ορίζονται Επιτροπές Επιθεωρήσεων Ελέγχου αρμόδιες αντιστοίχως για την τήρηση αυτών.

10.2 Η λειτουργία των Επιτροπών διέπεται από τα οριζόμενα στον κανονισμό λειτουργίας ο οποίος συντάσσεται από την Ε.Ε. και εγκρίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Ο κανονισμός λειτουργίας των Επιτροπών προδιαγράφει τον τρόπο και τα μέσα διενέργειας των ελέγχων, την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, την αναφορά προς την Ε.Ε. του Τ.Σ.Π. και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση πλημμελούς τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας.

10.3 Κάθε Επιτροπή αποτελείται από .....(.....) μέλη που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των εταίρων, μετά από πρόταση της Ε.Ε. Μεταξύ των μελών κάθε Επιτροπής εκλέγεται ο Πρόεδρος αυτής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη σύγκληση των μελών και το συντονισμό των εργασιών της.

10.4 Οι Επιτροπές διενεργούν τουλάχιστον έναν τακτικό έλεγχο ετησίως σε όλες τις επιχειρήσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, καθώς και έκτακτους ελέγχους, κατόπιν καταγγελίας ή πρωτοβουλίας της Ε.Ε. Ο ακριβής τρόπος λειτουργίας των Επιτροπών θα καθοριστεί με τη σύνταξη του αντίστοιχου κανονισμού λειτουργίας των.

Άρθρο 11^ο – Λογότυπο Συνεργασίας - Σήμα Ποιότητας

11.1 Θεσπίζεται λογότυπο της συνεργασίας - σήμα ποιότητας, το οποίο πιστοποιεί τη συμμετοχή των εταίρων στο Τ.Σ.Π. .... Το σήμα αυτό, οι εταίροι μπορούν να χρησιμοποιούν οποτεδήποτε και οπουδήποτε αυτοί κρίνουν και υποχρεωτικά, τουλάχιστον με τους ακόλουθους τρόπους:

- Ανηρτημένο σε εμφανές σημείο στον επαγγελματικό ή υπηρεσιακό τους χώρο και σε κάθε εκδήλωση, στην οποία συμμετέχουν ή της οποίας αναλαμβάνουν τη διοργάνωση.
- Ως λογότυπο, στα υπηρεσιακά ή επαγγελματικά τους έντυπα.
- Στο Διαδίκτυο, εφόσον διαθέτουν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή/και ιστοσελίδα.

11.2 Οι εταίροι έχουν δικαίωμα χρήσης του σήματος επί δωδεκάμηνο, από τη στιγμή που αναγνωρίστηκαν ως δικαιούχοι. Το δικαίωμα αυτό ανανεώνεται κάθε δώδεκα μήνες, εφόσον εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι, σύμφωνα με τους οποίους έχει παραχωρηθεί το δικαίωμα χρήσης.

11.3 Η απώλεια του δικαιώματος χρήσης του σήματος αυτοδικαίως συνεπάγεται και την έκπτωση του μέλους από το Τ.Σ.Π. ....

Άρθρο 12^ο - Διαγραφή μέλους

12.1 Η μη τήρηση από εταίρο οποιουδήποτε όρου του παρόντος Συμφώνου και των Παραρτημάτων του, αποτελεί λόγο αφαίρεσης του σήματος και αποκλεισμού του από το Τ.Σ.Π. .... με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης καθώς επίσης και η για οποιονδήποτε λόγο, μεταβολή της ιδιότητας με την οποία εταίρος ή/και εκπρόσωπος εταίρου εισήλθε ως μέλος στο Τ.Σ.Π. ....

12.2 Η παύση ενασχόλησής εταίρου άμεσα ή έμμεσα με την οικονομική δραστηριότητα, είτε λόγω κατάργησης της επιχείρησής του, είτε λόγω μεταβίβασης αυτής σε τρίτον, συνεπάγεται την επανεξέταση της συμμετοχής του, κατά τα διαλαμβανόμενα στο 14^ο άρθρο του παρόντος.

Άρθρο 13^ο – Ευθύνη των εταίρων

13.1 Το Τ.Σ.Π. .... είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικό πρόσωπο κατά την έννοια του Άρθρου 784 του Αστικού Κώδικα και η ευθύνη των εταίρων για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της περιορίζεται αποκλειστικά και εξαντλητικά στο ποσό των εισφορών τους, όπως ορίζεται στο 9^ο Άρθρο του παρόντος.

Άρθρο 14^ο – Γενική Συνέλευση των Εταίρων (Γ.Σ.)

14.1 Η Γενική Συνέλευση είναι το κυρίαρχο όργανο του Τ.Σ.Π. και αποτελείται από όλους τους εταίρους – μέλη.

14.2 Κάθε εταίρος εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση από το πρόσωπο το οποίο ορίζεται στο παρόν ως εκπρόσωπός του, ενώ οι υποψήφιοι εταίροι δύναται να εισέλθουν στην εταιρία ομοίως, ορίζοντας τον εκπρόσωπό τους. Σε κάθε περίπτωση ο εκπρόσωπος πρέπει να προσκομίζει νόμιμο πληρεξούσιο, το οποίο θα φέρει θεώρηση της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος.

14.3 Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται, μετά από πρόσκληση της Ε.Ε., υποχρεωτικά τακτικά μία (1) φορά κάθε χρόνο. Επίσης μπορεί να συγκληθεί έκτακτα, εάν αυτό ζητηθεί από το 1/3 των μελών.

14.4 Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, όταν είναι παρόντες τουλάχιστον το ένα δεύτερο ($\frac{1}{2}$) των εταίρων – μελών, ενώ για αποφάσεις σχετικά με Τροποποίηση του καταστατικού, Τροποποίηση των Πρωτοκόλλων Προδιαγραφών Ποιότητας και Εκκαθάριση του Τ.Σ.Π. απαιτείται παρουσία τουλάχιστον των τριών πέμπτων ($\frac{3}{5}$) των εταιρικών μεριδίων.

Άρθρο 15^ο – Τροποποίηση του Συμφωνητικού Συνεργασίας

15.1 Αποφάσεις που αφορούν σε τροποποίηση του παρόντος Συμφωνητικού τη μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας οιοδήποτε εταίρου ή την είσοδο ή έξοδο εταίρου λαμβάνονται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων ($\frac{3}{5}$) των εταιρικών μεριδίων της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων.

Άρθρο 16^ο – Διάλυση του Τ.Σ.Π.

16.1 Το Τ.Σ.Π. .... είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικό πρόσωπο κατά την έννοια του άρθρου 784 του Αστικού Κώδικα και ως εκ τούτου δε νοείται διανομή κερδών ή καταβολή τόκων κατά τη λειτουργία του ή κατά τη διάλυση στα μέλη του, τα οποία σε περίπτωση διαλύσεως, δικαιούνται μόνο την επιστροφή της εισφοράς τους απόκως και εφόσον δεν έχει αναλωθεί για τους σκοπούς του Τ.Σ.Π. ....

16.2 Τα κεφάλαια του Τ.Σ.Π. .... διατίθενται αποκλειστικά υπό των αρμοδίων οργάνων του για την πραγματοποίηση των σκοπών του.

16.3 Το Τ.Σ.Π. .... διαλύεται όταν παρέλθει και δεν ανανεωθεί δεόντως η διάρκεια ισχύος του παρόντος ή και όταν το ζητήσουν εγγράφως τα $\frac{3}{5}$ των εταίρων του.

16.4 Σε περίπτωση διάλυσης του Τ.Σ.Π. ...., τυχόν πέραν των εισφορών των εταίρων εναπομένοντα καθαρά κεφάλαια, διατίθενται υποχρεωτικά υπέρ Νομικών Προσώπων, τα οποία επιδιώκουν παρεμφερείς προς το Τ.Σ.Π. .... σκοπούς.

Άρθρο 17^ο - Εκκαθάριση

17.1 Το Τ.Σ.Π. ...., εάν και όταν λήξει η διάρκειά του, τελεί αυτοδικαίως υπό εκκαθάριση, με τρόπο που θα αποφασισθεί από τα τρία πέμπτα ($\frac{3}{5}$) των μελών του.

Άρθρο 18^ο – Αποχώρηση και εισδοχή μέλους

18.1 Σε περίπτωση θανάτου, δικαστικής απαγόρευσης, αναγκαστικής ή εκούσιας εξόδου εταίρου, το Τ.Σ.Π. .... συνεχίζεται μεταξύ των υπολοίπων μελών.

18.2 Νέα μέλη μπορούν να εισέρχονται, κατόπιν αιτήσεώς τους και μετά τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Εισδοχή μέλους, έστω και αν αυτή γίνεται με την έννοια της διαδοχής λόγω θανάτου, λύσεως του νομικού προσώπου εταιρίου, αποχωρήσαντος ή αποβληθέντος μέλους γίνεται κατά τις διατάξεις του 14^{ου} άρθρου του παρόντος.

Άρθρο 19^ο – Καταγγελία συμμετοχής μέλους

19.1 Κάθε μέλος του Τ.Σ.Π. δικαιούται να καταγγείλει, καθόσον αφορά αυτό και μόνο, το παρόν Συμφωνητικό και να αποχωρήσει αυτοβούλως από το Τ.Σ.Π. .... , το οποίο στην περίπτωση αυτή δε λύεται και συνεχίζει μεταξύ των υπολοίπων μελών. Το καταγγέλον μέλος δεν δικαιούται καμίας αποζημίωσης, ούτε επιστροφής των εισφορών που έχει καταθέσει.

Το παρόν αφού συντάχθηκε και διαβάστηκε υπογράφεται από τους εταιίρους, έκαστος των οποίων λαμβάνει από ένα αντίγραφο.

ΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

1 .....
2 .....
3 .....
4 .....
5 .....
6 .....
7 .....
8 .....
9 .....
10 .....
.....